POWIATOWY URZĄD PRACY W BĘDZINIE

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie będzińskim w 2015 roku

BĘDZIN, LISTOPAD 2016

Departament Rynku Pracy Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pismem nr DRP.VII.074.3.17.2016.AM z dnia 4 października 2016 r. poinformował Dyrektorów Wojewódzkich i Powiatowych Urzędów Pracy o ponownym naliczeniu tabel rocznych do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych za 2015 rok. Ponowne naliczenie tabel na wszystkich poziomach sprawozdawczości spowodowało zmianę grup elementarnych branych pod uwagę przy omawianiu deficytu bądź nadwyżki na lokalnym rynku pracy, a tym samym konieczności powtórnego opracowania raportów rocznych z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych za 2015 rok.

W związku z powyższym zgodnie z zaleceniami Departamentu Rynku Pracy Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Powiatowy Urząd Pracy w Będzinie po raz kolejny opracował raport roczny dotyczący Monitoringu Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych w Powiecie Będzińskim za 2015 rok w oparciu o nowo naliczone tabele roczne za 2015 rok.

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI 3
WSTĘP 4
1. ANALIZA OGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY 8
2. RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH 23
3. ANALIZA UMIEJĘTNOŚCI I UPRAWNIEŃ 29
4. ANALIZA RYNKU EDUKACYJNEGO 34
4.1 ANALIZA UCZNIÓW OSTATNICH KLAS SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH 35
4.2 ANALIZA ABSOLWENTÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH 37
5. BADANIE KWESTIONARIUSZOWE PRZEDSIĘBIORSTW 40
6. PROGNOZA LOKALNEGO RYNKU PRACY 60
PODSUMOWANIE 66
Załącznik nr 1. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według elementarnych grup zawodów. 72
Załącznik nr 2. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2015 roku 86
Załącznik nr 3. Kwestionariusz ankiety do badana przedsiębiorstw. 91

WSTĘP

Samorządy powiatu zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 645 z póź. zm.) zobowiązane są do przeprowadzania systematycznych badań lokalnych rynków pracy, w tym do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Jest to bardzo istotny czynnik wpływający m. in. w znacznym stopniu na system kształcenia zawodowego, kształtowania relacji sił popytu i podaży siły roboczej i innych obszarów związanych ściśle z kreowaniem lokalnej gospodarki. Prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Raport roczny za 2015 rok dotyczący monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych przygotowano w oparciu o zalecenia metodyczne przygotowane przez Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych z Łodzi w ramach projektu „*Opracowania nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”,* współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Źródłem informacji do opracowania powiatowego raportu za 2015 rok są dane gromadzone w systemie Syriusz – o liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, zgłoszonych wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej, danych z Systemu Informacji Oświatowej MEN, wyniki badania ofert pracy w Internecie oraz wyniki badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw na lokalnym rynku pracy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków oraz prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody zrównoważone to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu

zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwałe bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawód – zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności (KZiS) definiowany jest jako przynoszący dochód zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Zawód może dzielić się na specjalności.

Umiejętności określono jako zdolność wykonywania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu np. obsługa komputera i wykorzystanie Internetu.

Uprawnienia to dodatkowe kwalifikacje zawodowe zdobywane w drodze procesu certyfikacji, dodatkowych szkoleń, egzaminów lub często także po udowodnieniu przebycia wymaganej praktyki.

Kwalifikacje to układ wiedzy, umiejętności i uprawnień przydatnych do realizacji składowych zadań zawodowych.

Jako **lokalny rynek pracy** przyjęto powiatowy rynek pracy.

Oferta pracy to zgłoszenie przez pracodawcę do powiatowego urzędu pracy lub umieszczenie w internetowych serwisach rekrutacyjnych oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, co najmniej jednego wolnego miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w określonym zawodzie lub specjalności w celu znalezienia odpowiedniego pracownika. W niniejszej metodologii przez ofertę pracy rozumie się jedno wolne miejsce pracy lub miejsce aktywizacji zawodowej.

Przez **długotrwale bezrobotnych** należy rozumieć pozostających bez pracy powyżej 12-stu miesięcy od dnia zarejestrowania się.

Bezrobotny absolwent rozumiany jest jako bezrobotny do upływu 12-stu miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczenie o ukończeniu kursu.

Cele monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na powiatowym, wojewódzkim i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla przewidywania struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, wojewódzkim i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych dla zapewnienia spójności z potrzebami rynku pracy,
- korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnych rynkach pracy,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Poniżej w formie tabeli przedstawiono informację na temat mierników w oparciu o które przygotowano przedmiotową analizę.

Tabela nr 1. *Wskaźniki wykorzystywane w opracowaniu monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.*

Nazwa i wzór miernika	Szczegółowa interpretacja
Wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy $WNO_t^k = \frac{WSO_{t,PUP}^k}{WSO_{t,inter.}^k}$	$WNO_t^k <$ 1 - grupa zawodów, w której oferty pracy są niedoreprezentowane w PUP (oznacza to, że pracodawcy znacznie częściej oferują pracę za pośrednictwem portali internetowych dla tych zawodów). $WNO_t^k >$ 1 - grupa zawodów, w której oferty pracy są nadreprezentowane w PUP (pracodawcy znacznie częściej poszukują pracowników za pośrednictwem PUP niż w Internecie).Miernik przyjmuje wartości z przedziału <0,+∞).
Wskaźnik dostępności oferty pracy	Miernik informuje o dostępności oferty pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność jest niższa. Wartość wskaźnika można interpretować jako przeciętną liczbę bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia

$B/O_t^k = \frac{\overline{B}_t^k}{\overline{O}_t^k}$	w grupie zawodów k. Przyjmuje wartości z przedziału <0,+∞). $B/O_t^k = 0$ - brak bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k. Dostępność oferty jest bardzo wysoka, a grupa zawodów k jest maksymalnie deficytowa. $B/O_t^k < 1$ – przeciętnie każdy bezrobotny z danej elementarnej grupy ma szansę znaleźć pracę. Liczba dostępnych ofert pracy przewyższa liczbę bezrobotnych w grupie zawodów k. $B/O_t^k > 1$ – dostępność oferty pracy jest relatywnie niska, gdyż liczba bezrobotnych przewyższa liczbę ofert pracy w grupie zawodów k. *Brak wartości* – oferty pracy w elementarnej grupie zawodów k nie są dostępne, w rezultacie szansa znalezienia pracy jest zerowa, a cecha k jest maksymalnie nadwyżkowa.
Wskaźnik długotrwałego bezrobocia $WDB_t^k = \frac{DB_t^k}{\overline{B}_t^k} * 100$	Wartość wskaźnika informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k stanowią długotrwale bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwale bezrobotnych w danej grupie zawodów. Przyjmuje wartości od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwale nie występują) do 100% (w przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów k jest długotrwale bezrobotnym).
Wskaźnik płynności bezrobotnych $WPB_t^k = \frac{OB_t^k}{NB_t^k}$	Wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k. $WPB_t^k < 1$ - napływ przewyższa odpływ, co oznacza wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k. $WPB_t^k = 1$ - odpływ jest równy napływowi (oba niezerowe), przez co liczba bezrobotnych w grupie zawodów k nie ulega zmianie. $WPB_t^k > 1$ - odpływ przewyższa napływ, co oznacza spadek bezrobotnych w zawodzie k. *Brak wartości* – napływ jest równy zeru.

Źródło: Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy", s.47,52-53.

$\overline{B}_t^k$ - średniomiesięczna liczba bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,

$\overline{O}_t^k$ - średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t,

B_t^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t,

DB_t^k - liczba długotrwale bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t,

NB_t^k - napływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,

OB_t^k - odpływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t.

W tabeli nr 2 przedstawiono dodatkowe warunki na podstawie, których odbywa się identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o wcześniej wyliczone mierniki.

Tabela nr 2. *Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych.*

Zawody	Wskaźnik dostępności oferty pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych
deficytowe	$B/O_t^k < 0{,}9$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
zrównoważone	$0{,}9 \leq B/O_t^k \leq 1{,}1$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
nadwyżkowe	$B/O_t^k > 1{,}1$ lub brak wartości	$WDB_t^k > Me$	$WPB_t^k < 1$

Źródło: Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy", s.54.

1. ANALIZA OGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Według stanu na ostatniego grudnia 2015 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Będzinie pozostawało 6.538 osób bezrobotnych, w tym 3.411 kobiet (52,18 %). W porównaniu z analogicznym okresem 2014 roku liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się o 595 osób tj. o 8,35 %. Zmniejszeniu uległa również liczba bezrobotnych kobiet o 349 osób tj. o 9,3 %.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych, w tym kobiet w latach 2014-2015.

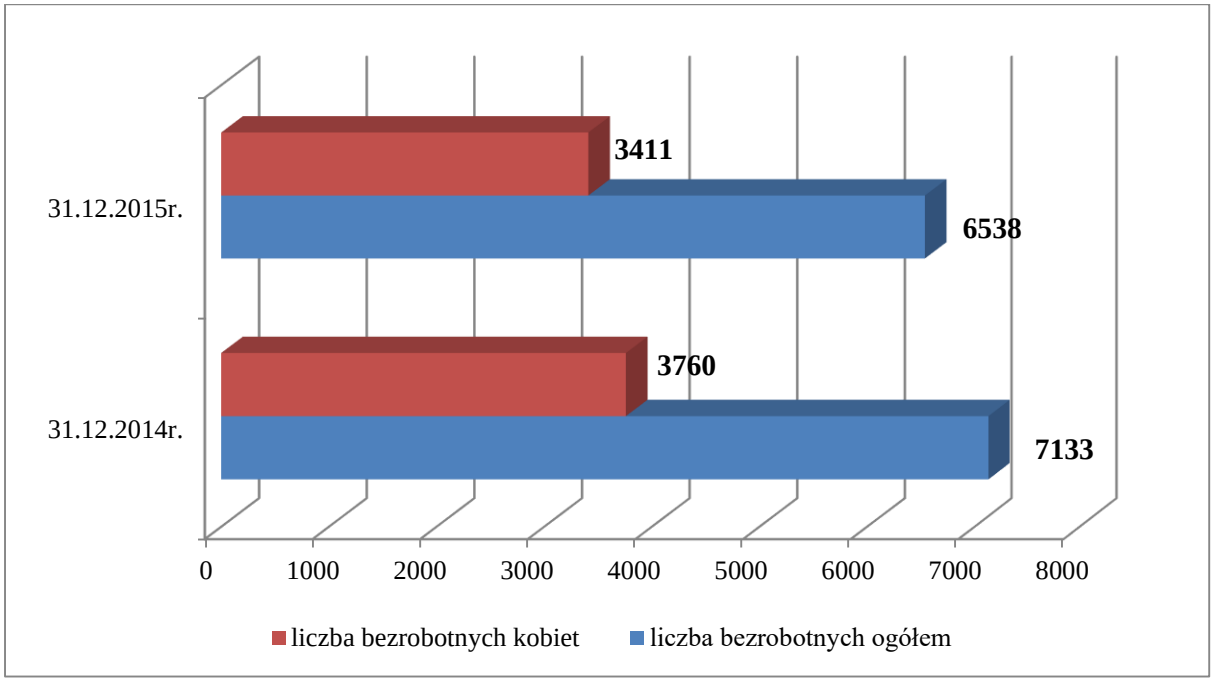

Źródło: Statystyka PUP Będzin.

Poniżej w układzie tabelarycznym przedstawiono liczbę osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Będzinie w poszczególnych miesiącach 2014 i 2015 roku.

Tabela nr 3. *Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Będzin.*

Miesiąc	2014 rok	2015 rok
Styczeń	8654	7480
Luty	8787	7588
Marzec	8571	7468
Kwiecień	8080	7016
Maj	7857	6852
Czerwiec	7745	6726
Lipiec	7729	6652
Sierpień	7594	6580
Wrzesień	7464	6428
Październik	7178	6423
Listopad	7238	6336
Grudzień	7133	6538

Źródło: Statystyka PUP Będzin.

Według stanu na 31 grudnia 2015 roku wysokość stopy bezrobocia w Powiecie Będzińskim wynosiła 13,1 % i była o 4,9 punktu procentowego wyższa od wartości przedmiotowego wskaźnika w województwie śląskim oraz o 3,3 punktu procentowego w kraju. Należy podkreślić, iż Powiat Będziński znajduje się w grupie powiatów wyróżniających się wysoką wartością omawianego wskaźnika. Województwo śląskie cechuje znaczne zróżnicowanie natężenia stopy bezrobocia w poszczególnych powiatach. Najwyższy poziom stopy bezrobocia na koniec grudnia 2015 roku odnotowano w mieście na prawach powiatu Bytomiu – 17,8 %, najniższą w powiecie Bieruńsko – lędzińskim oraz w mieście na prawach powiatu Katowice – 3,8 %.

W porównaniu z dniem ostatniego grudnia 2014 roku wartość stopy bezrobocia w Powiecie zmniejszyła się o 1,3 punktu procentowego, w województwie śląskim o 1,4 oraz w kraju o 1,7 punktu procentowego. Poniższa tabela przedstawia zmiany wartości omawianego wskaźnika na poziomie powiatu, województwa oraz kraju w grudniu 2014 i 2015 roku.

Tabela nr 4. *Stopa bezrobocia w Powiecie Będzińskim, województwie śląskim i Polsce.*

	Stopa bezrobocia w %		
Stan na	Powiat Będziński	Województwo śląskie	Polska
31.12.2014r.	**14,4**	**9,6**	**11,5**
31.12.2015r.	**13,1**	**8,2**	**9,8**

Źródło: http://wupkatowice.praca.gov.pl/

Na podstawie danych ilościowych dotyczących napływu bezrobotnych w Powiecie Będzińskim stwierdzono, że w 2015 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Będzinie zarejestrowało się 8.626 osób. W porównaniu z rokiem 2014 liczba osób rejestrujących się zmniejszyła się o 667 osób tj. o 7,2 %. W przypadku 81,4 % (7.024 osoby) była to kolejna rejestracja. Osoby rejestrujące się po raz pierwszy stanowiły 18,6 % (1.602 osoby) wszystkich rejestracji w roku 2015.

Zmniejszeniu uległa również liczba osób wyłączonych z ewidencji osób bezrobotnych o 1.340 osób tj. o 12,9 %. Głównym powodem utraty statusu osoby bezrobotnej w roku 2015 było podjęcie zatrudnienia – 49 % (4.446 osób), a następnie brak potwierdzenia gotowości do pracy – 27,5 % (2.492 osoby).

Szczegółowe zmiany w przedmiotowym zakresie przedstawiono na poniższych wykresach oraz w tabeli nr 5.

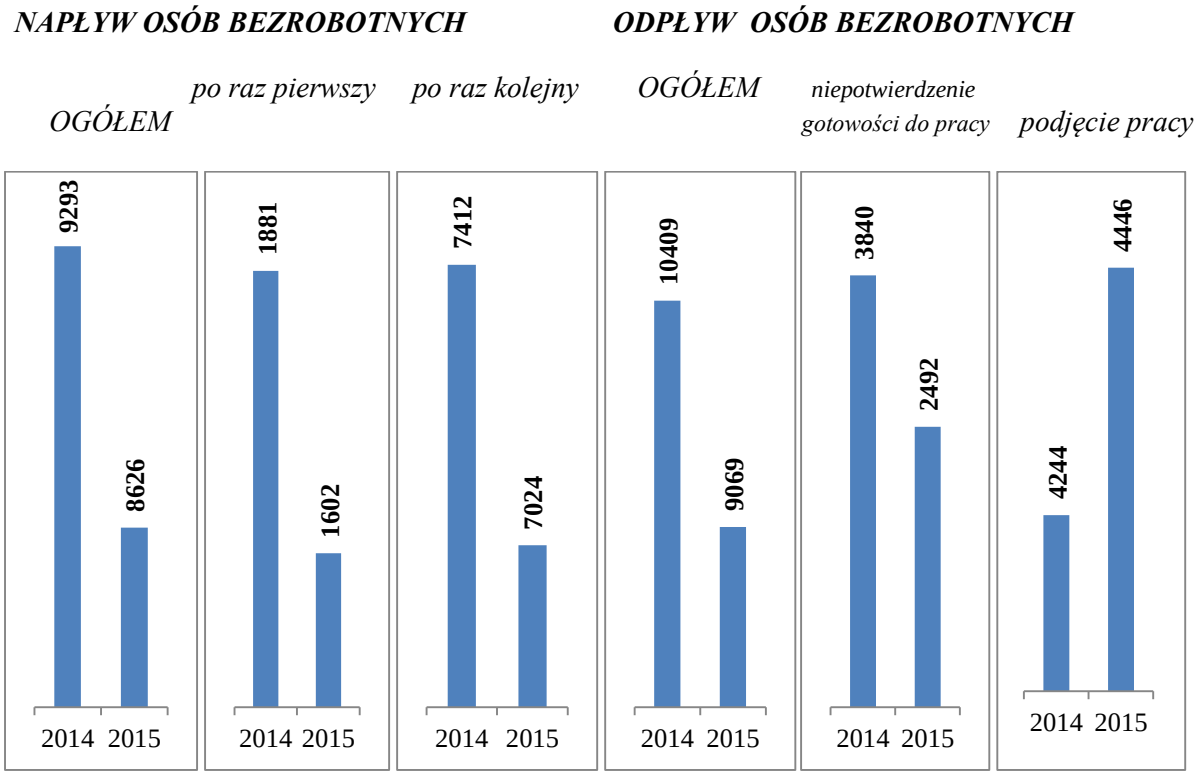

Źródło: Statystyka PUP Będzin.

Tabela nr 5. *Zmiany w poziomie bezrobocia w Powiecie Będzińskim w latach 2014/2015.*

NAPŁYW				ODPŁYW		
lata	**Ogółem**	w tym		**Ogółem**	w tym	
		po raz pierwszy	po raz kolejny		niepotwierdzenia gotowości do pracy	podjęcia pracy
2014	**9293**	1881	7412	**10409**	3840	4244
2015	**8626**	1602	7024	**9069**	4446	2492

Źródło: Statystyka PUP Będzin.

Według stanu na ostatniego grudnia 2015 roku bezrobotni uprawnieni do zasiłku stanowili 10,9 % (713 osób) ogółu zarejestrowanych. W porównaniu do stanu z grudnia 2014 roku liczba osób uprawnionych do zasiłku zmniejszyła się o 67 osób.

Analizując poziom bezrobocia w Powiecie Będzińskim według gmin stwierdzono, iż na koniec grudnia 2015 roku największy odsetek osób bezrobotnych z obszaru Powiatu Będzińskiego pochodził z terenu gminy Będzin – 42,8 % (2.800 osób), a następnie z obszaru gminy Czeladź – 22,9 % (1.500 osób), osoby z terenu gminy Psary – 7,2 % (471 osób). Bezrobotni zamieszkali w obrębie miasta i gminy Siewierz stanowili 6,8 % ogółu zarejestrowanych (446 osób), z terenu gmin Bobrowniki 6,4 % (415 osób) oraz Wojkowice 5,8 % (377 osób).

Najmniejszy odsetek w ewidencji tut. Urzędu stanowiły osoby z gmin: Mierzęcice 3,8 % (248 osób) oraz Sławkowa 4,3 % (281 osób).

Bezrobocie w gminach Powiatu Będzińskiego
Stan na 31 grudnia 2015 roku.

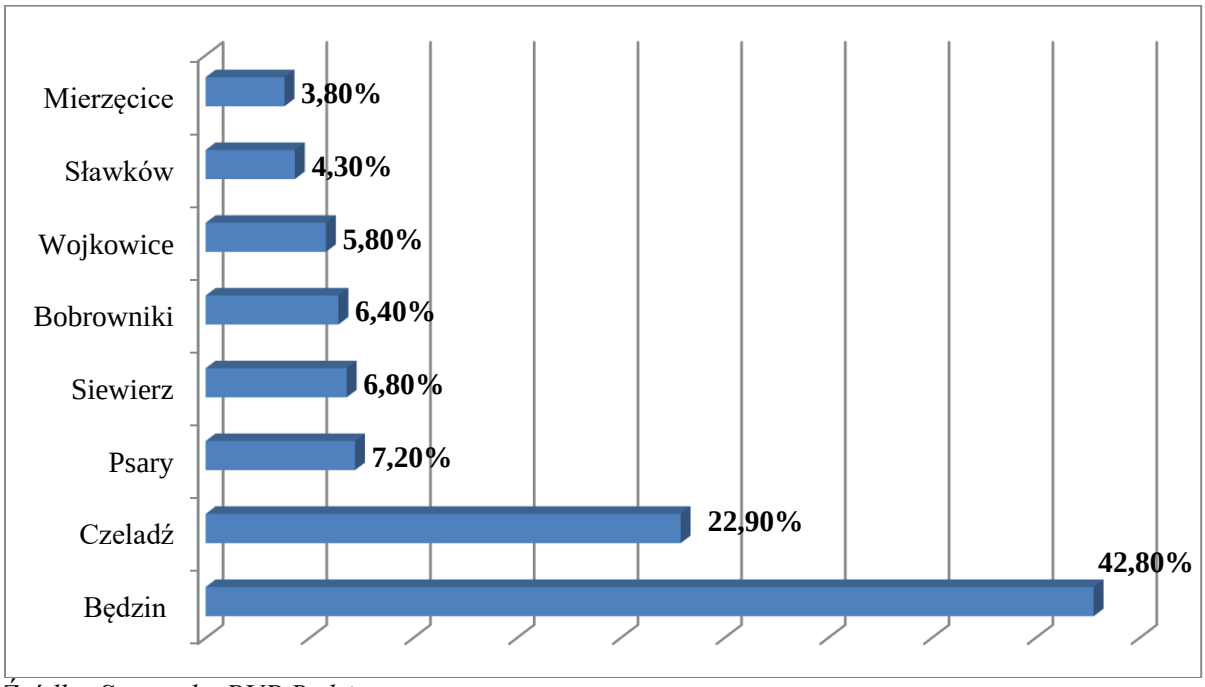

Źródło: Statystyka PUP Będzin.

W końcu grudnia 2015 roku wśród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy grupę najliczniejszą stanowiły osoby długotrwale bezrobotne - 3.812 osób, a następnie powyżej 50 roku życia – 2.021 osób oraz do 30 roku życia – 1.398 osób, w tym 670 osób do 25 roku życia. Szczegółowe informacje na temat poszczególnych kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 6. *Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy.*

Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy	31.12.2015r.	
	liczba	Udział w ogółem (%)
do 30 roku życia **w tym do 25 roku życia**	1398 670	**21,4** **10,2**
długotrwale bezrobotni	3812	**58,3**
powyżej 50 roku życia	2021	**30,9**
korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	1	**0,02**
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku	640	**9,8**

życia		
posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	0	---
niepełnosprawni	336	**5,1**

Źródło: Statystyka PUP Będzin – MPiPS-01 Sprawozdanie o rynku pracy.

Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według stanu na ostatniego grudnia 2015 roku.

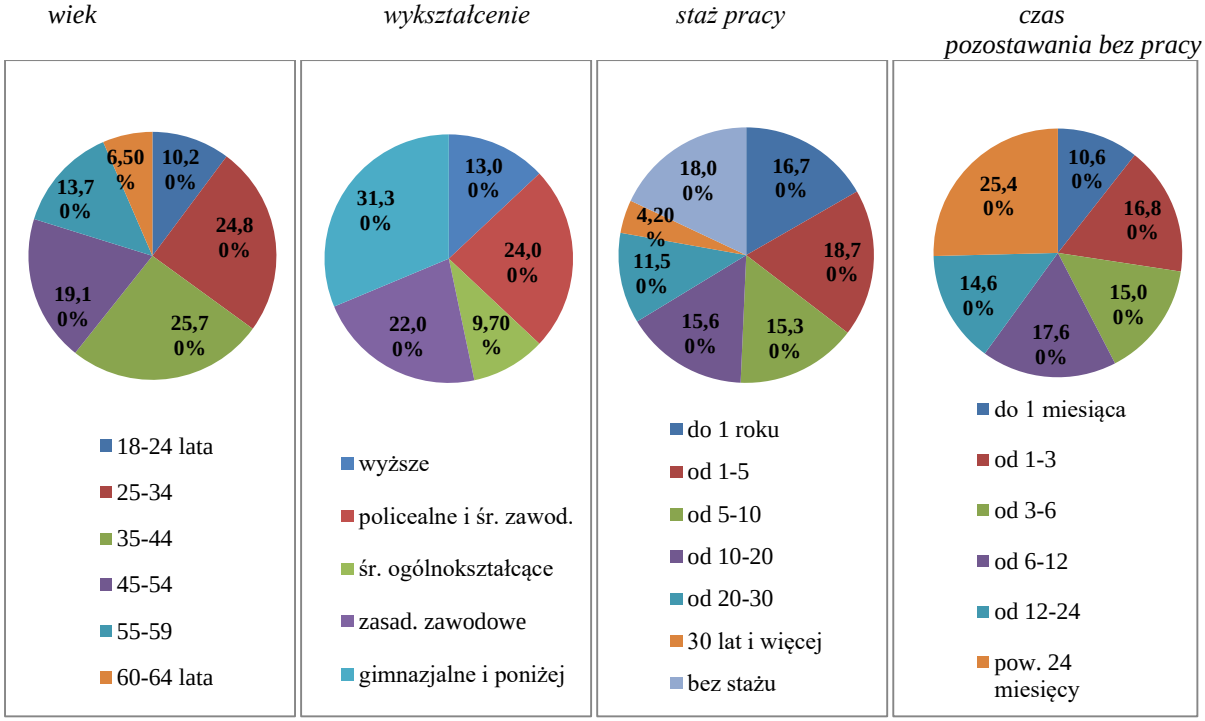

Na koniec grudnia 2015 roku najliczniejszą grupę wśród zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 35-44 lata – 1.678 osób oraz w wieku 25-34 lata - 1.621 osób. W wyżej wymienionych grupach sklasyfikowano 50,5 % ogółu wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych. Podobna sytuacja miała miejsce w analogicznym okresie 2014 roku. Największy udział wśród zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25-44 lata.

Tabela nr 7. *Osoby bezrobotne według wieku w latach 2014-2015.*

LATA	**WIEK**					
	18-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60-64
2014	860	1802	1718	1438	993	342
2015	670	1621	1678	1248	899	422

Źródło: Załącznik nr 1do sprawozdania MPiPS-01 Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy – stan w końcu 4 kwartału2015 r.

Według stanu na ostatniego grudnia 2015 roku wśród osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Będzinie odnotowano najwyższy odsetek bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 2.046 osób (31,3 %), a następnie wśród osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 1.563 osoby (24 %), zasadniczym zawodowym – 1.446 osób (22 %) oraz wyższym – 851 osób (13 %). Najmniejszy udział stanowiły osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 632 osoby (9,7 %).

Tabela nr 8. *Osoby bezrobotne według poziomu wykształcenia w latach 2014- 2015.*

LATA	WYKSZTAŁCENIE				
	wyższe	policealne i śr. zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne i poniżej
2014	873	1707	685	1637	2253
2015	851	1563	632	1446	2046

Źródło: Załącznik nr 1do sprawozdania MPiPS-01 Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy – stan w końcu 4 kwartału2015 r.

Na koniec grudnia 2015 roku największy odsetek wśród osób zarejestrowanych w tut. Urzędzie stanowili bezrobotni ze stażem pracy od 1-5 lat – 18,7 % (1.222 osoby) oraz osoby ze stażem pracy do 1 roku – 16,7 % (1.090 osób). Kolejną grupę stanowili bezrobotni ze stażem pracy od 10-20 lat – 15,6 % (1.020 osób), a następnie od 5-10 lat – 15,3 % (999 osób). Udział osób, które przepracowały 30 lat i więcej wyniósł 4,2 % (278 osób). Bezrobotni bez stażu pracy stanowili 18 % (1.178 osób) ogółu zarejestrowanych. W analogicznym okresie 2014 roku najliczniejszą grupę stanowiły osoby bez stażu pracy.

Tabela nr 9. *Osoby bezrobotne według stażu pracy w latach 2014-2015.*

LATA	STAŻ PRACY OGÓŁEM						
	do 1 roku	1-5	5-10	10-20	20-30	30 lat i więcej	bez stażu
2014	1173	1324	1030	1100	846	314	1368
2015	1090	1222	999	1020	751	278	1178

Źródło: Załącznik nr 1do sprawozdania MPiPS-01 Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy – stan w końcu 4 kwartału2015 r.

Analizując czas pozostawania bez pracy w końcu grudnia 2015 roku największy odsetek stwierdzono wśród bezrobotnych pozostających w ewidencji tut. Urzędu pow. 24 miesięcy – 25,4 % (1663 osoby). Tak znaczący udział w/wym. kategorii osób bezrobotnych odnotowano również w porównywalnym okresie 2014 roku. Wówczas odsetek wskazanej grupy bezrobotnych wśród ogółu zarejestrowanych wyniósł – 22,9 % (1635 osób).

Tabela nr 10. *Osoby bezrobotne według czasu pozostawania bez pracy w latach 2014-2015.*

LATA	CZAS POZOSTAWANIA BEZ PRACY W MIESIĄCACH					
	do 1	1-3	3-6	6-12	12-24	pow.24
2014	657	1178	1044	1243	1398	1635
2015	691	1102	976	1149	957	1663

Źródło: Załącznik nr 1do sprawozdania MPiPS-01 Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy – stan w końcu 4 kwartału2015 r.

Dokonując analizy bezrobotnych według wielkich grup zawodów największy napływ i odpływ osób bezrobotnych w 2015 roku stwierdzono wśród:

- *Pracowników usług i sprzedawców,*
- *Robotników przemysłowych i rzemieślników,*
- *Specjalistów,*
- *Techników i innego średniego personelu.*

W w/wym. wielkich grupach zawodów odnotowano również najwyższą liczbę osób bezrobotnych pozostających w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Będzinie według stanu na koniec okresu sprawozdawczego.

W omawianym okresie największy napływ ofert pracy zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy w Będzinie dotyczył następujących wielkich grup zawodów: *Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, Pracownicy usług i sprzedawcy* oraz *Pracownicy biurowi.* Podkreślić należy, iż w przypadku dwóch ostatnich wielkich grup zawodów znaczny udział wśród pozyskiwanych ofert stanowiły subsydiowane miejsca pracy odpowiednio 51,09 % oraz 49,43 %. Biorąc pod uwagę oferty pracy w Internecie odnotowano największy napływ ofert wśród *Pracowników usług i sprzedaży, Techników i innego średniego personelu* oraz *Specjalistów*.

Szczegółowe informacje na temat struktury i poziomu bezrobocia jak również napływu ofert pracy zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy w Będzinie oraz w Internecie przedstawiono w tabeli nr 11.

Tabela nr 11. *Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według wielkich grup zawodów*

Kod grupy zawodów	Wielkie grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Bezrobotni absolwenci		Bezrobotni długotrwale	Napływ ofert pracy w okresie		Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba ofert pracy	Mierniki			Deficyt/ równowaga/ nadwyżka*		Wartość wskaźnika struktury sumy bezrobotnych i ofert pracy
		napływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec okresu	stan na koniec okresu	udział w % do ogółem bezrobotnych	stan na koniec okresu	CBOP (PUP+OHP+ EURES)	Internet					wskaźnik dostępności ofert pracy	wskaźnik długotrwałego bezrobocia	wskaźnik płynności bezrobotnych	rok	poprzedni rok**	
0	SIŁY ZBROJNE	40	49	18	1	5,56	12	0	0		0,00	22,42	0,00		66,67	1,23	-	-	0,00
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	128	153	105	2	1,90	58	9	64	22,22	0,00	122,25	7,08	17,26	55,24	1,20	-	-	0,02
2	SPECJALIŚCI	1201	1211	640	51	7,97	280	229	129	58,52	45,41	640,58	34,83	18,39	43,75	1,01	-	-	0,10
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	1092	1193	714	26	3,64	390	339	132	49,85	39,82	786,83	58,25	13,51	54,62	1,09	-	-	0,13
4	PRACOWNICY BIUROWI	729	783	465	13	2,80	266	795	16	49,43	40,75	502,58	111,58	4,50	57,20	1,07	-	-	0,09
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	1618	1714	1215	23	1,89	720	873	172	51,09	46,62	1268,42	279,08	4,54	59,26	1,06	-	-	0,23
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	105	120	90	1	1,11	61	22	0	31,82	27,27	93,25	1,83	50,86	67,78	1,14	-	-	0,01
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	1367	1505	1155	10	0,87	690	961	2	10,61	6,24	1190,42	122,25	9,74	59,74	1,10	-	-	0,19
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	615	697	517	1	0,19	330	1055	2	3,32	0,47	550,75	139,08	3,96	63,83	1,13	-	-	0,10
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	796	859	698	7	1,00	457	689	0	10,01	5,95	736,92	71,42	10,32	65,47	1,08	-	-	0,12
Razem		7691	8284	5617	135	2,40	3264	4972	517	27,29	21,76	X	X	X	X	X	X	X	X

Źródło: ftp.praca.gov.pl

Według stanu na koniec 2015 roku największą liczbę bezrobotnych stwierdzono w elementarnej grupie zawodów *Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)*, przy czym warto zauważyć, iż wynika to z koncentracji osób bezrobotnych zarejestrowanych w zawodach: sprzedawca, oraz technik handlowiec. W przypadku *Pracowników obsługi biurowej* wysoką liczbę osób bezrobotnych generowały zawody: technik prac biurowych, oraz pozostali pracownicy obsług biurowej. W elementarnej grupie zawodów *Ślusarze i pokrewni* największą liczbę bezrobotnych sklasyfikowano w zawodzie ślusarz. W przypadku *Robotników wykonujących prace proste w budownictwie ogólnym* na wysoką liczbę bezrobotnych wpłynął jeden zawód: pomocniczy robotnik budowlany. W poniżej tabeli przedstawiono grupy zawodów według 4-cyfrowych kodów zawodów, w których liczba bezrobotnych na koniec 2015 roku była największa.

Tabela nr 12. *Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2015 roku.*

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	621
4110	Pracownicy obsługi biurowej	169
7222	Ślusarze i pokrewni	160
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	158
9112	Pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	150
4321	Magazynierzy i pokrewni	143
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	122
5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	102
7112	Murarze i pokrewni	98
5120	Kucharze	97
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	94
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	93
5153	Gospodarze budynków	92
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	84
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	84
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	77
8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	71
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	69
3115	Technicy mechanicy	69
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	68

Źródło: ftp.praca.gov.pl

W 2015 roku największy napływ osób bezrobotnych odnotowano wśród *Sprzedawców sklepowych (ekspedientów)* głównie w zawodzie sprzedawca. W elementarnej grupie zwodów *Magazynierzy i pokrewni* największy napływ osób bezrobotnych odnotowano m. in. w zawodzie magazyniera. Wśród *Pracowników obsługi biurowej* napływ osób bezrobotnych dotyczył głównie zawodów: technik prac biurowych, oraz pozostałych pracowników obsługi biurowej. W grupie zawodów *Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym* napływ osób bezrobotnych dotyczył przede wszystkim zawodu pomocniczy robotnik budowlany. W tabeli nr 13 ujęto grupy zawodów, w których napływ osób bezrobotnych w roku ubiegłym był najliczniejszy.

Tabela nr 13. *Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2015 r.*

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	766
4321	Magazynierzy i pokrewni	256
4110	Pracownicy obsługi biurowej	229
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	206
7222	Ślusarze i pokrewni	158
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	157
9112	Pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	144
5120	Kucharze	138
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	134
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	132
5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	120
5141	Fryzjerzy	119
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	117
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	108
3115	Technicy mechanicy	108
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	107
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	99
8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	99
5153	Gospodarze budynków	96
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	89

Źródło: *ftp.praca.gov.pl*

Uwzględniając wskaźnik długotrwałego bezrobocia w tabeli nr 14 wskazano elementarne grupy zawodów, w których przedmiotowy wskaźnik był najwyższy, przyjmując wartość 100 %. Taka wartość w w/wym. miernika w praktyce oznacza, że każdy bezrobotny w danej 4-cyfrowej grupie zawodów jest długotrwale bezrobotny. Podkreśleniu zasługuje fakt, iż w grupach zawodów ujętych w poniższej tabeli liczba osób zarejestrowanych, w tym długotrwale bezrobotnych wynosi od 1 do 3 osób, za wyjątkiem *Operatorów centrali telefonicznych, Operatorów maszyn do prania* oraz *Robotników wykonujących prace proste w kopalniach i kamieniołomach,* w których liczba bezrobotnych wyniosła odpowiednio 6, 5 oraz 8 osób.

Tabela nr 14. *Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2015 roku.*

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1211	Kierownicy do spraw finansowych	100,00
1411	Kierownicy w hotelarstwie	100,00
1431	Kierownicy do spraw sportu, rekreacji i rozrywki	100,00
2145	Inżynierowie chemicy i pokrewni	100,00
2151	Inżynierowie elektrycy	100,00
2161	Architekci	100,00
2163	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	100,00
2165	Kartografowie i geodeci	100,00
2352	Nauczyciele szkół specjalnych	100,00
2432	Specjaliści do spraw public relations	100,00
2511	Analitycy systemów komputerowych	100,00
2523	Specjaliści do spraw sieci komputerowych	100,00
3118	Kreślarze	100,00
3153	Piloci statków powietrznych i personel pokrewny	100,00
3211	Operatorzy aparatury medycznej	100,00
3315	Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)	100,00
3339	Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	100,00
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	100,00
3513	Operatorzy sieci i systemów komputerowych	100,00
4212	Bukmacherzy, krupierzy i pokrewni	100,00
4213	Pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych	100,00
4223	Operatorzy centrali telefonicznych	100,00

4415	Pracownicy działów kadr	100,00
5112	Konduktorzy i pokrewni	100,00
5152	Pracownicy usług domowych	100,00
5411	Strażacy	100,00
6112	Sadownicy	100,00
6121	Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	100,00
6222	Rybacy śródlądowi	100,00
7113	Robotnicy obróbki kamienia	100,00
7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
7215	Takielarze i monterzy konstrukcji linowych	100,00
7413	Monterzy linii elektrycznych	100,00
7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	100,00
7534	Tapicerzy i pokrewni	100,00
7544	Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów	100,00
8113	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	100,00
8122	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	100,00
8155	Operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór	100,00
8157	Operatorzy maszyn do prania	100,00
8183	Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek	100,00
8350	Marynarze i pokrewni (z wyłączeniem sił zbrojnych)	100,00
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	100,00
9311	Robotnicy wykonujący prace proste w kopalniach i kamieniołomach	100,00
9332	Prowadzący pojazdy ciągnięte przez zwierzęta	100,00
9612	Sortowacze odpadów	100,00

Źródło: ftp.praca.gov.pl

Miernik informujący o kierunku i natężeniu ruchu bezrobotnych w elementarnych grupach zawodów to wskaźnik płynności bezrobotnych. Jeżeli przedmiotowy wskaźnik przyjmuje wartości powyżej 1 świadczy to o większym odpływie bezrobotnych niż ich napływie, w danej 4-cyfrowej grupie zawodów. W rzeczywistości wartość w/wym. miernika powyżej 1 sygnalizuje spadek bezrobotnych w danym zawodzie. Poniższa tabela zawiera te elementarne grupy zawodów, dla których omawiany wskaźnik w roku 2015 był najwyższy.

Tabela nr 15. *Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2015 roku.*

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	3,00
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	2,67

2120	Matematycy, aktuariusze i statystycy	2,00
2151	Inżynierowie elektrycy	2,00
2511	Analitycy systemów komputerowych	2,00
2636	Duchowni i osoby konsekrowane	2,00
3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	2,00
3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	2,00
4212	Bukmacherzy, krupierzy i pokrewni	2,00
5165	Instruktorzy nauki jazdy	2,00
6330	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	2,00
7113	Robotnicy obróbki kamienia	2,00
7221	Kowale i operatorzy pras kuźniczych	2,00
7413	Monterzy linii elektrycznych	2,00
8122	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	2,00
8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	2,00

Źródło: ftp.praca.gov.pl

W sytuacji kiedy wskaźnik płynności bezrobotnych przyjmuje wartości poniżej 1 informuje o napływie, przewyższającym odpływ bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Tym samym oznacza to wzrost liczby bezrobotnych. Poniższa tabela uwzględnia grupy zawodów, w których wartość wspomnianego wskaźnika jest najmniejsza. Należy podkreślić, iż w poniższych grupach zawodów odpływ bezrobotnych wyniósł 0.

Tabela nr 16. *Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy w 2015 roku.*

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
1113	Wyżsi urzędnicy władz samorządowych	0,00
1222	Kierownicy do spraw reklamy i public relations	0,00
2153	Inżynierowie telekomunikacji	0,00
2162	Architekci krajobrazu	0,00
2222	Pielęgniarki z tytułem specjalisty	0,00
2294	Audiofonolodzy i logopedzi	0,00
2351	Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	0,00
2424	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	0,00
2653	Choreografowie i tancerze	0,00
2654	Producenci filmowi, reżyserzy i pokrewni	0,00
3133	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów w przemyśle chemicznym	0,00

3135	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów metalurgicznych	0,00
3341	Kierownicy biura	0,00
5111	Stewardzi	0,00
6222	Rybacy śródlądowi	0,00
7116	Robotnicy budowy dróg	0,00
7515	Klasyfikatorzy żywności i pokrewni	0,00
7542	Strzałowi i pokrewni	0,00
8159	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
9111	Pomoce domowe i sprzątaczki	0,00
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem	0,00

Źródło: ftp.praca.gov.pl

Szczegółowe informacje na temat liczby osób bezrobotnych, ofert pracy oraz mierników stosowanych w monitoringu w 2015 roku według elementarnych grup zawodów zawarto w załączniku nr 1 do niniejszego raportu (s.72-85).

Zgodnie z nowymi zleceniami metodycznymi prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy wyliczany jest według wielkich grup zawodów, jako iloraz wskaźnika struktury ofert pracy w PUP do wskaźnika struktury ofert pracy w Internecie. Celem kalkulacji przedmiotowego miernika jest wskazanie w jakich grupach zawodów pracodawcy poszukują pracowników za pośrednictwem urzędu pracy.

Na podstawie wielkości wyliczonego *wskaźnika niedopasowania struktury ofert pracy* grupy zawodów identyfikowane są jako:

- *niedoreprezentowane* w PUP – wartość wskaźnika jest mniejsza niż 1 – co oznacza, że pracodawcy znacznie częściej oferują pracę za pośrednictwem portali internetowych,
- *nadreprezentowane* w PUP – wartość wskaźnika większa niż 1 – pracodawcy znacznie częściej poszukują pracowników za pośrednictwem PUP niż w Internecie.

Tabela nr 17. *Wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy w 2015 roku.*

Kod	Nazwa wielkiej grupy zawodów	Wskaźniki struktury (%)		Wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy
		Ofert pracy PUP	Ofert pracy w Internecie	
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	0,18%	12,38%	0,01
2	SPECJALIŚCI	4,61%	24,95%	0,18

3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	6,82%	25,53%	0,27
4	PRACOWNICY BIUROWI	15,99%	3,09%	5,17
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	17,56%	33,27%	0,53
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	0,44%		
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	19,33%	0,39%	49,96
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	21,22%	0,39%	54,85
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	13,86%	0,00%	

Źródło: ftp.praca.gov.pl

Opierając się na wynikach wyliczonego *wskaźnika niedopasowania struktury ofert pracy* (większy niż 1) stwierdzono, że w 2015 roku pracodawcy znacznie częściej zgłaszali informacje o wolnym miejscu zatrudnienia do powiatowego urzędu pracy w następujących wielkich grupach zawodów:

- Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń,
- Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy,
- Pracownicy biurowi.

W przypadku Przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników, Specjalistów, Techników i innego średniego personelu oraz Pracowników usług i sprzedawców pracodawcy znacznie częściej poszukiwali pracowników za pośrednictwem portali internetowych. We wskazanych wielkich grupach zawodów *wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy* przyjął wartości mniejsze niż 1. Powyższe wielkie grupy zawodów zidentyfikowano jako niedoreprezentowane w PUP.

W odniesieniu do Pracowników wykonujących prace proste oraz Rolników, ogrodników, leśników i rybaków w oparciu o stosowane reguły matematyczne nie ma możliwości wyliczenia wskaźnika niedopasowania struktury ofert pracy. Stąd w tabeli kolumna *Wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy* przy w/wym. grupach zawodów pozostaje niewypełniona.

2. RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Konstrukcja rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych opiera się na zestawieniu popytowej i podażowej strony rynku pracy. Jako podażową stronę rynku pracy przyjęto liczbę

bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy. Popyt na rynku pracy określono jako liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

Rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych konstruowane są półrocznie i rocznie dla elementarnych grup w oparciu o następujące dane:

- dane o liczbie zarejestrowanych bezrobotnych i ofertach pracy (wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej) z systemu Syriusz,
- dane o liczbie ofert pracy w Internecie gromadzone przez WUP;
- dane o liczbie ofert pracy podmiotów publicznych (BIP) gromadzone przez WUP.

Ranking zawodów nie uwzględnia grupy osób bez zawodu, która podlega osobnej analizie w trzecim rozdziale niniejszego raportu: *Analiza umiejętności i uprawnień.*

Proces konstrukcji rankingów można podzielić na trzy etapy: przygotowanie bazy danych, kalkulację mierników oraz identyfikację zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych.

Zgodnie z nowymi zaleceniami metodycznymi prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy procedura wyboru grup zawodów do analiz opiera się na kalkulacji wskaźnika struktury sumy bezrobotnych i ofert pracy (WS_t^k). Miernik ten wyliczany jest jako iloraz sumy przeciętnej liczby bezrobotnych i ofert pracy w danej elementarnej grupie zawodów do sumy przeciętnej liczby bezrobotnych i ofert pracy ogółem w danym okresie sprawozdawczym:

$$\boldsymbol{WS_t^k = \frac{\overline{B}_t^k + \overline{O}_t^k}{\overline{B}_t + \overline{O}_t}}$$

gdzie:

$$\boldsymbol{\overline{B}_t^k = \frac{\sum_{m=1}^{n} B_m^k}{n}, \overline{O}_t^k = O_{t-1}^k + \frac{NO_t^k}{n}}$$

$\boldsymbol{\overline{B}_t^k}$ - średniomiesięczna liczba bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,

$\boldsymbol{\overline{O}_t^k}$ - średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t,

$\boldsymbol{B_m^k}$ - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec miesiąca m,

$\boldsymbol{O_t^k}$ - liczba ofert pracy w grupie zawodów k na koniec okresu t,

$\boldsymbol{NO_t^k}$ - napływ ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t,

$\boldsymbol{n}$ - liczba miesięcy (m) w okresie t.

Wyżej wymieniony wskaźnik struktury informuje jaką cześć łącznej liczby bezrobotnych i ofert pracy stanowi suma bezrobotnych i ofert pracy w danej grupie zawodów w danym okresie sprawozdawczym.

Następnie obliczamy decyl pierwszy (D_1) dla wyliczonych wcześniej wskaźników struktury sumy bezrobotnych i ofert pracy (WS_t^k). Omawiana miara tendencji centralnej dzieli bazę danych na dwie zbiorowości w ten sposób, że 10% elementarnych grup zawodów ma wartości wskaźnika struktury mniejsze lub równe decylowi pierwszemu, a dla pozostałych elementarnych grup zawodów wskaźnik struktury przyjmuje wartości większe niż omawiana miara statystyczna.

Konstrukcja rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych opiera się jedynie na elementarnych grupach zawodów, dla których wartość wskaźnika struktury sumy bezrobotnych i ofert pracy jest wyższa niż decyl pierwszy tj.:

$$\boldsymbol{WS_t^k > D_1}$$

Zastosowanie powyższego warunku pozwala na wyłączenie z analizy elementarnych grup zawodów, które są nieistotne z punktu widzenia analizowanego rynku pracy tj. takich grup zawodów, dla których liczba bezrobotnych i ofert pracy jest relatywnie niska.

Drugi etap obejmuje kalkulację trzech mierników służących do identyfikacji elementarnych grup zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Przedmiotowe mierniki: wskaźnik dostępności ofert pracy, wskaźnik długotrwałego bezrobocia oraz wskaźnik płynności bezrobotnych zostały szczegółowo opisane wraz z zasadami interpretacji we wstępie niniejszego opracowania (tabela nr 1. *Wskaźniki wykorzystywane w opracowaniu monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych,* s.6-7).

Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych następuje poprzez nałożenie dodatkowych warunków na wcześniej wyliczone mierniki. Koniunkcja wszystkich trzech warunków wskazanych we wstępie niniejszego raportu (tabela nr 2. *Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych,* s.8) umożliwia klasyfikację zawodów jako deficytowe, nadwyżkowe lub zrównoważone.

Zgodnie z metodologią **zawody deficytowe** charakteryzują się większą liczbą dostępnych ofert pracy niż wynosi średni stan bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany (*Me*), a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź był równy) w danym okresie sprawozdawczym. Zawody maksymalnie deficytowe wyróżniają się brakiem bezrobotnych tj. wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero.

Przyjęto, że **zawody zrównoważone** odznaczają się zbliżoną liczbą bezrobotnych i dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany (*Me*), a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź być równy) w danym okresie sprawozdawczym.

Natomiast **zawody nadwyżkowe** odznaczają się przewagą liczebną bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobociem długotrwałym powyżej mediany (*Me*) oraz niskim odpływem netto (wyższy napływ niż odpływ) bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości (dzielenie przez zero).

W poniższej tabeli przedstawiono ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku, ze wskazaniem maksymalnego deficytu oraz deficytu 4-cyfrowych grup zawodów. W przypadku maksymalnego deficytu (*Uliczni sprzedawcy żywności)* liczba bezrobotnych równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero, a pozostałe mierniki nie osiągają wartości. Wynika to z braku możliwości wyliczenia wskaźnika długotrwałego bezrobocia jak również wskaźnika płynności bezrobotnych.

Tabela nr 18. *Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku.*

MAKSYMALNY DEFICYT					
Kod	**Elementarna grupa zawodów**	**Liczba dostępnych ofert pracy**	**Odsetek ofert subsydiowanych (%)**	**Odsetek wolnych miejsc pracy (%)**	
5212	Uliczni sprzedawcy żywności	1		0,00	

DEFICYT								
Kod	**Elementarna grupa zawodów**	**Średniomiesięczna liczba bezrobotnych**	**Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy**	**Wskaźnik dostępności ofert pracy**	**Wskaźnik długotrwałego bezrobocia**	**Wskaźnik płynności bezrobotnych**	**Odsetek ofert subsydiowanych (%)**	**Odsetek wolnych miejsc pracy (%)**
3352	Urzędnicy do spraw podatków	0,50	4,00	0,13		1,00		0,00
4225	Pracownicy biur informacji	0,17	0,25	0,67		1,00	33,33	33,33

Źródło: ftp.praca.gov.pl

W 2015 roku jako deficytowe sklasyfikowano dwie elementarne grupy zawodów *Urzędników do spraw podatków* oraz *Pracowników biur informacji*. W w/wym. grupach zawodów średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy przewyższa średniomiesięczną liczbę bezrobotnych. W takiej sytuacji wskaźnik dostępności ofert pracy przyjmuje wartości poniżej 1 co świadczy o tym, iż przeciętnie każdy bezrobotny z danej elementarnej grupy ma szansę znaleźć pracę. Wskaźnik płynności bezrobotnych równa się 1 co oznacza, że w okresie sprawozdawczym odpływ jest równy napływowi przez co, liczba bezrobotnych we wskazanych grupach zawodów nie uległa zmianie. W przypadku *Urzędników do spraw podatków* oraz *Pracowników biur informacji* nie uzyskano wartości wskaźnika długotrwałego bezrobocia w związku z faktem, iż na koniec okresu sprawozdawczego nie sklasyfikowano osób zarejestrowanych w w/wym. elementarnych grupach zawodów.

W 2015 roku żadna z elementarnych grup zawodów nie została zidentyfikowana jako zrównoważona.

W tabeli nr 19 przedstawiono ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku z wyszczególnieniem maksymalnej nadwyżki oraz nadwyżki. Jako maksymalnie nadwyżkowe sklasyfikowano sześć elementarnych grup zawodów, w których liczba ofert pracy równa jest zero a wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje wartości.

Tabela nr 19. *Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku.*

MAKSYMALNA NADWYŻKA								
Kod	**Elementarna grupa zawodów**					**Liczba bezrobotnych**		
7315	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła					8		
3254	Technicy fizjoterapii i masażyści					5		
1412	Kierownicy w gastronomii					3		
4227	Ankieterzy					2		
3153	Piloci statków powietrznych i personel pokrewny					1		
6222	Rybacy śródlądowi					0		
NADWYŻKA								
Kod	**Elementarna grupa zawodów**	**Średniomiesięczna liczba bezrobotnych**	**Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy**	**Wskaźnik dostępności ofert pracy**	**Wskaźnik długotrwałego bezrobocia**	**Wskaźnik płynności bezrobotnych**	**Odsetek ofert subsydiowanych (%)**	**Odsetek wolnych miejsc pracy (%)**

3114	Technicy elektronicy i pokrewni	54,92	0,17	329,50	56,36	0,95	50,00	0,00
7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	11,75	0,25	47,00	64,29	0,92	33,33	0,00
3113	Technicy elektrycy	41,17	0,92	44,91	56,41	0,88	9,09	9,09
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	8,42	0,25	33,67	77,78	0,80	33,33	0,00
9613	Zamiatacze i pokrewni	7,42	0,25	29,67	77,78	0,75	66,67	0,00
9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	27,42	1,00	27,42	57,14	0,97	8,33	8,33
7121	Dekarze	19,58	1,17	16,79	66,67	0,94	0,00	0,00
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	56,33	3,50	16,10	59,32	0,93	11,11	0,00
3313	Księgowi	37,17	2,83	13,12	60,00	0,93	67,65	55,88
9412	Pomoce kuchenne	36,67	3,25	11,28	65,79	0,77	64,10	46,15
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	2,83	0,33	8,50	75,00	0,75	0,00	0,00
2634	Psycholodzy i pokrewni	4,25	0,50	8,50	60,00	0,86	66,67	66,67
9122	Czyściciele pojazdów	10,33	1,50	6,89	70,00	0,78	16,67	16,67
9612	Sortowacze odpadów	1,17	0,33	3,50	100,00	0,67	0,00	0,00
8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	13,17	9,25	1,42	56,25	0,87	9,91	0,00

Źródło: ftp.praca.gov.pl

W 2015 roku jako nadwyżkowe sklasyfikowano piętnaście elementarnych grup zawodów, w których średniomiesięczna liczba bezrobotnych przewyższała liczbę średniomiesięczną dostępnych ofert pracy a wskaźnik dostępności ofert pracy przyjął wartości powyżej 1. Powyższe świadczy o relatywnie niskiej dostępności ofert pracy ze względu na liczbę bezrobotnych przewyższających liczbę ofert pracy w omawianych elementarnych grupach zawodów. Wartość wskaźnika płynności bezrobotnych poniżej 1 wskazuje, że w przedmiotowych 4-cyfrowych grupach zawodów napływ przewyższa odpływ, co oznacza wzrost liczby bezrobotnych. Wskaźnik długotrwałego bezrobocia przewyższał 50 % co świadczy o wysokim udziale długotrwale bezrobotnych w każdej z elementarnych grup zawodów zidentyfikowanych jako nadwyżkowe.

Informację sygnalną dotyczącą zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Powiecie Będzińskim w 2015 roku według elementarnych grup zawodów zamieszczono w podsumowaniu do niniejszego raportu (s.71).

3. ANALIZA UMIEJĘTNOŚCI I UPRAWNIEŃ

Kolejny element monitoringu został poświęcony na analizę umiejętności i uprawnień na rynku pracy – od strony popytowej i podażowej. Zestawienie popytu i podaży na umiejętności i uprawnienia w podziale na wielkie grupy zawodów, umożliwia pozyskanie informacji czy cechy posiadane przez bezrobotnych w danych grupach zawodów są poszukiwane przez pracodawców w ofertach pracy. Jeśli większość umiejętności i uprawnień, które najczęściej posiadają bezrobotni pokrywa się z tymi, które występują po popytowej stronie rynku pracy – to można wysnuć wniosek o równowadze na rynku pracy w tym zakresie. Natomiast, gdy w wyniku przeprowadzonej analizy – umiejętności i uprawnienia poszukiwane przez pracodawców w ofertach pracy są zupełnie inne, niż te posiadane przez bezrobotnych w danej grupie zawodów – można wysnuć wniosek o niedopasowaniu struktury kwalifikacyjno zawodowej na badanym rynku pracy.

Wybór zawodu do analizy – po podażowej stronie rynku pracy – następuje poprzez „kod zawodu do statystyk", natomiast w ofertach pracy zawód kodowany jest według stanowiska pracy.

Przedmiotowa analiza została przeprowadzona w oparciu o dostępne dane dotyczące strony podażowej oraz popytowej rynku pracy. Pracodawcy zgłaszający oferty pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Będzinie wśród najbardziej pożądanych umiejętności i uprawnień w wielkiej grupie zawodów *Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy* wskazywali zarządzanie ludźmi / przywództwo, komunikacje ustną / komunikatywność, planowanie i organizację pracy własnej, a następnie wywieranie wpływu oraz przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność. Biorąc pod uwagę umiejętności posiadane przez bezrobotnych w wielkiej grupie zawodów *Specjaliści* stwierdzono, iż częściowo pokrywają się z umiejętnościami wymaganymi przez pracodawców w zakresie: komunikacja ustana/komunikatywność oraz planowanie i organizacja pracy własnej.
Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna oraz planowanie i organizacja pracy własnej to umiejętności wskazane zarówno po stronie podażowej jak i popytowej rynku pracy w wielkiej grupie zawodów *Technicy i inny średni personel*. W przypadku *Pracowników biurowych* poszukiwane przez pracodawców umiejętności pokrywają się częściowo z tymi, które posiadają osoby bezrobotne: komunikacja ustna/komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu oraz sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna.

W grupie zawodów *Pracownicy usług i sprzedawcy* wśród umiejętności najczęściej posiadanych przez bezrobotnych oraz wymaganych w ofertach pracy wymienić należy: komunikację ustną/komunikatywność, planowanie i organizację pracy własnej.

Zestawienie popytu i podaży umiejętności w grupie zawodów *Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* wskazuje na jedną wspólną cechę posiadaną przez bezrobotnych oraz pożądaną przez pracodawców: obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych.

Szczegółowe informacje w przedmiotowym zakresie przedstawiono w poniższej tabeli. Dla każdej wielkiej grupy zawodów wskazanych jest po pięć uprawnień/umiejętności od strony popytowej i po pięć od strony podażowej. Przedstawione umiejętności zestawiono według najczęściej posiadanych przez bezrobotnych (w przypadku podażowej strony rynku pracy) oraz według najczęściej wymaganych w ofertach pracy (od strony popytowej rynku pracy).

Tabela 20. *Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2015 roku.*

Kod grupy zawodów	Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY		STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
		Umiejętności posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)*	Umiejętności wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)**
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY			Zarządzanie ludźmi/ przywództwo	26,56
				Komunikacja ustna/ komunikatywność	25,00
				Planowanie i organizacja pracy własnej	23,44
				Wywieranie wpływu	14,06
				Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	12,50
2	SPECJALIŚCI	Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,62	Komunikacja ustna/ komunikatywność	26,36
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,62	Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	18,60
		Obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,62	Planowanie i organizacja pracy własnej	13,18

		Planowanie i organizacja pracy własnej	0,62	Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	12,40
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,62	Znajomość języków obcych	11,63
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	Planowanie i organizacja pracy własnej	1,09	Komunikacja ustna/ komunikatywność	31,06
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1,09	Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	24,24
		Współpraca w zespole	1,09	Obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	20,45
		Wykonywanie obliczeń	1,09	Planowanie i organizacja pracy własnej	18,94
		Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,96	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	12,88
4	PRACOWNICY BIUROWI	Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,21	Komunikacja ustna/ komunikatywność	93,75
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,21	Współpraca w zespole	31,25
		Obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,21	Obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	12,50
		Planowanie i organizacja pracy własnej	0,21	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,21	Znajomość języków obcych	6,25
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,49	Planowanie i organizacja pracy własnej	31,98
		Obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,49	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	16,28
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,49	Wywieranie wpływu	15,70
		Współpraca w zespole	0,49	Komunikacja ustna/	10,40

				komunikatywność	
		Planowanie i organizacja pracy własnej	0,41	Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	8,72
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,59	Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	50,00
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,51	Obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00
		Współpraca w zespole	0,51	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00
		Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,42	Współpraca w zespole	0,00
		Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,25	Znajomość języków obcych	0,00
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,19	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	50,00
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,19	Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00
		Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,19	Znajomość języków obcych	0,00
		Planowanie i organizacja pracy własnej	0,19		
		Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,19		
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,42		
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,42		
		Współpraca w zespole	0,28		
		Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,14		
		Obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,14		

* Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako iloraz stanu bezrobotnych z danym uprawnieniem w ramach wielkiej grupy zawodów do całkowitego stanu bezrobotnych w ramach wielkiej grupy zawodów.
** Odsetek ofert pracy liczony jest jako iloraz napływu ofert pracy, w których dana umiejętność lub uprawnienie jest wymagań do całkowitego napływu ofert pracy w ramach danej wielkiej grupy zawodów (PUP+Intemet).

Źródło: ftp.praca.gov.pl

Jako uzupełnienie analizy umiejętności i uprawnień w podziale na wielkie grupy zawodów, zaleca się badanie cech grupy osób bez zawodu. Grupę tą można scharakteryzować według posiadanego wykształcenia, czy tez posiadanych umiejętności i uprawnień.

Z danych zawartych w tabeli nr 21 wynika, iż osoby bezrobotne bez zawodu stanowiły w końcu okresu sprawozdawczego tj. 2015 roku 14,65 % ogółu bezrobotnych. Analizując poziom wykształcenia wspomnianej powyżej populacji osób bezrobotnych stwierdzono, iż największy udział należał do osób legitymujących się wykształceniem średnim ogólnokształcącym 33,07 %, a następnie gimnazjalnym i poniżej – 31,30 %. Szczegółowe informacje w przedmiotowym zakresie zawiera poniższa tabela.

Tabela 21. *Bezrobotni bez zawodu w 2015 roku.*

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	6 602	967	14,65%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	2 064	646	31,30%
zasadnicze zawodowe	1 463	23	1,57%
średnie ogólnokształcące	641	212	33,07%
policealne i średnie zawodowe	1 579	82	5,19%
wyższe	855	4	0,47%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	286	17	5,94%
szkoła przysposabiająca do pracy			
technikum	115	53	46,09%
liceum ogólnokształcące	214	119	55,61%
liceum profilowane	3	1	33,33%
technikum uzupełniające	8	3	37,50%

liceum uzupełniające	2	0	0,00%
szkoła policealna	49	5	10,20%
wyższa	385	4	1,04%
brak danych źródłowych	5 540	765	13,81%
*Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej analizowanej kategorii.			

Źródło: ftp.praca.gov.pl

4. ANALIZA RYNKU EDUKACYJNEGO

Uzupełnieniem wnioskowania o deficycie bądź nadwyżce zawodu, dokonanej na podstawie metody rankingowej (rozdział drugi niniejszego raportu: *Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych*) pozostaje analiza rynku edukacyjnego, w oparciu o liczbę uczniów ostatniego roku i absolwentów szkół ponadgimnazjalnych. Przedmiotowa analiza może zostać wykorzystana do określenia kierunków szkoleń dla bezrobotnych oraz korekty poziomu i struktury treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym.

W pierwszej kolejności analizie poddana jest liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych, celem określenia potencjalnego zasobu siły roboczej wchodzącej na rynek.

Źródło informacji do opisywanej analizy stanowią dane pochodzące z Systemu Informacji Oświatowej MEN o liczbie uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych zawodów i specjalności.

Druga część wnioskowania na temat rynku edukacyjnego stanowi analiza sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych. Celem analizy jest wskazanie w jakim stopniu kompetencje i wiedza uzyskane w trakcie nauki zabezpieczają absolwentów przed koniecznością długotrwałego pozostawania w rejestrach urzędów pracy jako osoby bezrobotne. A zatem pozwala ona na konstruowanie wiążących wniosków dla systemu kształcenia ponadgimnazjalnego.

Analiza zostanie wykonana w oparciu o następujące dane:

– liczbę bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły ponadgimnazjalnej lub nazwa uczelni wyższej) oraz bezrobotnych i absolwentów wg zawodu i specjalności (w przypadku absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i wyższych) lub kierunku kształcenia (w przypadku absolwentów szkół wyższych) z systemu Syriusz,

- liczba uczniów ostatnich klas, w tym którzy zdali egzamin maturalny z Systemu Informacji Oświatowej MEN,
- liczbę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według zawodu i specjalności oraz ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) z Systemu Informacji Oświatowej MEN,
- liczbę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe, według zawodu i specjalności oraz ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) z Systemu Informacji Oświatowej MEN.

W niniejszej analizie za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę, która w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczenie o ukończeniu kursu, pozostaje w rejestrze powiatowego urzędu pracy.

Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych opiera się na:

- zestawieniu liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą absolwentów, z uwzględnieniem posiadanego zawodu/specjalności (w agregacji do elementarnej grupy zawodów), ostatnio ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) – wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów,
- zestawieniu liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą bezrobotnych, z uwzględnieniem posiadanego zawodu/specjalności (w agregacji do elementarnej grupy zawodów) – wskaźnik frakcji absolwentów wśród bezrobotnych.

4.1 ANALIZA UCZNIÓW OSTATNICH KLAS SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH

W poniższej tabeli zawody deficytowe i nadwyżkowe (według elementarnych grup zawodów), uzyskane z wcześniejszej części analizy zestawiono z liczbą uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych (zagregowane według elementarnych grup zawodów). Zabieg ten pozwoli odpowiedzieć na pytanie, czy deficyt bądź nadwyżka występująca na rynku w najbliższym czasie zwiększy się, czy też ulegnie redukcji przy uwzględnieniu liczby uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych, będących potencjalnym zasobem siły roboczej.

Tabela nr 22. *Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych wg elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2015 roku.*

Zawody deficytowe

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	**Nazwa**	
3352	Urzędnicy do spraw podatków	0
4225	Pracownicy biur informacji	0
5212	Uliczni sprzedawcy żywności	0

Zawody nadwyżkowe

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	**Nazwa**	
1412	Kierownicy w gastronomii	0
2634	Psycholodzy i pokrewni	0
3113	Technicy elektrycy	0
3114	Technicy elektronicy i pokrewni	9
3153	Piloci statków powietrznych i personel pokrewny	0
3254	Technicy fizjoterapii i masażyści	0
3313	Księgowi	0
4227	Ankieterzy	0
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	0
6222	Rybacy śródlądowi	0
7121	Dekarze	0
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	0
7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	0
7315	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	0
8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	0
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	0
9122	Czyściciele pojazdów	0
9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	0
9412	Pomoce kuchenne	0
9612	Sortowacze odpadów	0
9613	Zamiatacze i pokrewni	0

Źródło: ftp.praca.gov.pl

Z powyższego zestawienia wynika, iż w elementarnych grupach zawodów sklasyfikowanych jako deficytowe nie stwierdzono uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych. Podobna sytuacja dotyczy grupy zawodów zidentyfikowanych jako nadwyżkowe. Jedynie wśród *Techników elektroników i pokrewnych* wskazano 9 uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych, którzy przy niezmienionych warunkach po popytowej stronie rynku pracy, mogą przyczynić się do wzrostu bezrobocia we wskazanej grupie zawodów. Należy podkreślić, iż uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych funkcjonujących na terenie Powiatu Będzińskiego nie uzupełnią deficytu jak również nie wpłyną na nadwyżkę w pozostałych elementarnych grupach zawodów.

4.2 ANALIZA ABSOLWENTÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH

Miernikiem służącym do identyfikacji elementarnych grup zawodów/kierunków nauki i szkół, w których absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy jest wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów:

$$\boldsymbol{WBA_t^k = \frac{BA_t^k}{A_{t-1}^k} * 100}$$

gdzie:

$\boldsymbol{BA_t^k}$ - liczba bezrobotnych absolwentów według elementarnych grup zawodów/ kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan na koniec grudnia/maja (np. 31.12.2011 i 31.05.2012),

$\boldsymbol{A_{t-1}^k}$ – liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych/ wyższych według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan za poprzedni rok szkolny/akademicki (np. rok szkolny 2010/2011).

Powyższy wskaźnik informuje, jaki odsetek absolwentów w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły *k* stanowią bezrobotni absolwenci w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły *k* (w %). Miernik przyjmuje wartości od 0% (oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów według wybranej specyfikacji) do 100% (sytuacja, w której każdy absolwent w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły *k* jest zarejestrowany jako bezrobotny). Im niższe wskaźnik przyjmuje wartości, tym daną grupę elementarną zawodów/kierunek nauki/szkołę można uznać za bardziej dostosowaną

do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie w ciągu 6 lub 11 miesięcy od ukończenia szkoły.

W tabeli nr 23 zestawiono informacje dotyczące liczby absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy oraz liczby bezrobotnych absolwentów według stanu na koniec grudnia roku poprzedniego i koniec maja roku sprawozdawczego. Przedmiotowe dane wygenerowano dla każdego typu szkół ponadgimnazjalnych funkcjonujących na terenie Powiatu Będzińskiego celem wyliczenia wyżej wymienionego miernika (*wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów*).

W przypadku szkoły przysposabiającej do pracy, liceum profilowanego oraz liceum uzupełniającego wyliczenie przedmiotowego miernika okazało się niemożliwe. We wspomnianych typach szkół nie wykazano liczby bezrobotnych absolwentów.

Tabela nr 23. *Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 roku (rok szkolny poprzedzający rok sprawozdawczy).*

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA	36	9	20	15	55,56%	41,67%
SZKOŁA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY	4	0	0	0		
TECHNIKUM	165	80	75	19	45,45%	11,52%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	498	0	53	24	10,64%	4,82%
LICEUM PROFILOWANE	0	0	0	0		
LICEUM UZUPEŁNIAJĄCE	0	0	0	0		
SZKOŁA POLICEALNA	32	7	19	9	59,38%	28,13%

** Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.*

Źródło: ftp.praca.gov.pl

Analizując powyższe dane stwierdzono, iż wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów przyjął najmniejszą wartość w odniesieniu do uczniów liceów ogólnokształcących. Wynika to z faktu, iż tylko część absolwentów *(10,64 %)* liceów ogólnokształcących rejestruje się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Będzinie, pozostali absolwenci najprawdopodobniej podejmują dalszą naukę bądź zatrudnienie. W odniesieniu do pozostałych typów szkół ponadgimnazjalnych funkcjonujących na terenie Powiatu Będzińskiego wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów ukształtował się na poziomie wyższym niż 40 %. Największa wartość przedmiotowego miernika dotyczyła absolwentów szkół policealnych 59,38 %, a następnie zasadniczych szkół zawodowych 55,56 % oraz technikum 45,45 %. Należy podkreślić, iż w miarę upływu czasu to właśnie sytuacja absolwentów technikum ulega największej poprawie. Świadczy o tym zdecydowany spadek omawianego wskaźnika w zestawieniu na koniec dwóch okresów: grudnia roku poprzedniego oraz maja roku sprawozdawczego. Kierując się powyższym można wnioskować, iż to absolwenci technikum są najskuteczniej zabezpieczeni przed koniecznością długotrwałego pozostawania w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Będzinie, biorąc pod uwagę ich kompetencje i wiedzę uzyskane w trakcie nauki.
Obserwacja zmian wskaźnika frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów wskazuje na najtrudniejszą sytuację absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, w przypadku których odnotowano najmniejszy spadek omawianego wskaźnika.

W przedmiotowej analizie posiłkowano się również danymi pozyskanymi z Systemu Informacji Oświatowej MEN w zakresie liczby absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe według typu ukończonej szkoły. Najwyższy odsetek absolwentów posiadających tytuł zawodowy dotyczył młodzieży kończącej technikum – 48,5 %. W przypadku absolwentów zasadniczych szkół zawodowych odsetek uczniów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe wyniósł 25 %. Natomiast najmniejszy udział absolwentów posiadających tytuł zawodowy stwierdzono w szkołach policealnych 21,9 %.

Dokonując analizy wskaźnika frakcji bezrobotnych absolwentów według elementarnych grup zawodów w 2015 roku największe wartości przedmiotowego miernika zaobserwowano wśród *Piekarzy, cukierników i pokrewnych* 100 %, *Asystentów dentystycznych* 50,00 %, *Techników budownictwa* 40,00 %, *Techników mechaników* 36,84 %. W pozostałych 4-cyfrowych grupach zawodów omawiany wskaźnik ukształtował się na niższym poziomie.

Tylko w przypadku *Piekarzy, cukierników i pokrewnych* omawiany wskaźnik w porównaniu z końcem maja 2015 roku nie uległ zmianie, w odniesieniu do elementarnej grupy zawodów *Techników budownictwa* oraz *Techników mechaników* wyniósł 0,00%. Taka wartość miernika oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów wymienionych grup. Zatem można wnioskować, iż w miarę upływu czasu sytuacja absolwentów we wskazanych grupach ulega poprawie.

Szczegółowe informacje dotyczące liczby absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnych grup zawodów w 2015 roku przedstawiono w układzie tabelarycznym w załączniku nr 2 do niniejszego raportu (s.86-90).

5. BADANIE KWESTIONARIUSZOWE PRZEDSIĘBIORSTW

Pełniejszy obraz kierunków oraz natężenia zmian zachodzących w strukturze kwalifikacyjno- zawodowej na lokalnym rynku pracy pozwoli nakreślić analiza zatrudnienia w oparciu o badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw.

Zgodnie z zaleceniami metodycznymi prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy do szczegółowych celów badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw zaliczono uzyskanie informacji o:

- dotychczasowych (ujęcie diagnostyczne) oraz planowanych (ujęcie prognostyczne) kierunkach zmian zatrudnienia oraz ich skali w przedsiębiorstwach,
- bieżącej strukturze zatrudnienia przedsiębiorstw, w podziale na wielkie grupy zawodów (zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności na potrzeby rynku pracy),
- planowanej strukturze zatrudnienia, z uwzględnieniem wielkich grup zawodów oraz umiejętności najbardziej pożądanych przez pracodawcę w danym zawodzie/specjalności,
- problemach zgłaszanych przez przedsiębiorstwa w procesie rekrutacji pracowników w ujęciu zawodów oraz umiejętności najczęściej brakujących kandydatom do pracy,
- roli powiatowych urzędów pracy w kwestii poszukiwania nowych pracowników przez lokalne firmy.

Badanie kwestionariuszowe pozwala w kompleksowy sposób na opisanie zależności i zmian jakie zachodzą w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy. Dodatkowo, wyniki badania stanowią podstawę do budowy prognoz, o rocznym horyzoncie czasowym, co umożliwia określenie potencjału siły roboczej w ujęciu lokalnym, zarówno według wielkich grup zawodów, jak i zawodów/specjalności. Ankietyzacja przedsiębiorstw stanowi również źródło informacji odnośnie sposobów rekrutacji, udziału w tym procesie

powiatowych urzędów pracy oraz umożliwia wskazanie trudności, jakie napotykają pracodawcy w procesie pozyskiwania nowych kandydatów do pracy. Kwestionariusz ankiety wraz z instrukcją znajduje się w załączniku nr 3 do niniejszego raportu (s. 91 - 99).

Powiatowy Urząd Pracy w Będzinie zrealizował badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw w okresie od 17 września 2015 roku do 30 października 2015 roku.

Badanie przeprowadzono metodą wspomaganych komputerowo wywiadów telefonicznych (CATI), która umożliwia znaczną redukcję kosztów badania, ciągłą kontrolę przebiegu badania w trakcie jego trwania, krótki czas oczekiwania na dane końcowe oraz przeprowadzenie bardzo dużej liczby wywiadów w krótkim czasie.

Badaniem objęto podmioty gospodarcze funkcjonujące na lokalnym rynku pracy. Próba podstawowa (93 podmioty gospodarcze) wraz z dwoma próbami rezerwowymi zostały rozdystrybuowane do Oprogramowania SyriuszStd. Próbę badawczą opracował Główny Urząd Statystyczny z zastosowaniem Bazy Jednostek Statystycznych (BJS), jako operatu losowania.

Wielkość próby do badania została wyznaczona w oparciu o poniższy wzór, pozwalający na określenie wielkości próby badawczej przy populacji skończonej:

$$\boldsymbol{n = \frac{P(1-P)}{\frac{e^2}{Z^2} + \frac{P(1-P)}{N}}}$$

gdzie:

P- oszacowana proporcja w populacji,

e- dopuszczalny błąd (zaleca się, aby błąd był nie większy niż 10 %),

n – wielkość próby,

N- wielkość populacji,

Z- wartość Z wynikająca z przyjętego poziomu ufności (zakłada się przyjęcie 95 % poziomu ufności, dla którego wartość Z=1,96).

W celu realizacji przedmiotowego badania pracownik Powiatowego Urzędu Pracy w Będzinie próbował skontaktować się z 227 podmiotami. W przypadku 148 podmiotów nastąpiła odmowa wypełnienia ankiety.

Wśród w/wym. podmiotów oprócz przedsiębiorców, którzy nie wyrazili chęci udziału w badaniu, znalazły się również te podmioty w odniesieniu do których:

- podany numer telefonu okazał się nieaktualny bądź niepoprawny i nie było możliwości ustalenia aktualnego nr kontaktowego,
- nawiązanie kontaktu telefonicznego nie było możliwe (przedsiębiorca nie odbierał telefonu, permanentny sygnał zajętej linii telefonicznej),

– w trakcie rozmowy telefonicznej ustalono, ze dane przedsiębiorstwo już nie istnieje,
– nie było możliwości przeprowadzenia wywiadu z osobą odpowiedzialną/ współodpowiedzialną za zatrudnienie w danej firmie.

W poniższej tabeli przedstawiono informacje na temat liczby przebadanych przedsiębiorstw według klasy ich wielkości.

Tabela nr 24. *Liczba przebadanych przedsiębiorstw w 2015 roku.*

Klasa wielkości przedsiębiorstwa	Liczba przebadanych przedsiębiorstw
do 9 osób	52
10-49	19
50-249	5
250 i więcej	3
Podsumowanie	79

Źródło: ftp.praca.gov.pl

Spośród 79 podmiotów gospodarczych, które wyraziły zgodę na udział w badaniu największy udział stanowiły przedsiębiorstwa do 9 osób - 52 podmioty, od 10-49 osób - 19 podmiotów, od 50-249 osób - 5 podmiotów. Najmniejszy udział w badaniu stanowiły przedsiębiorstwa zatrudniające 250 i więcej osób - 3 podmioty.

Dane w przedmiotowym zakresie przedstawiono na poniższym wykresie.

Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej pod względem liczby zatrudnionych pracowników %.

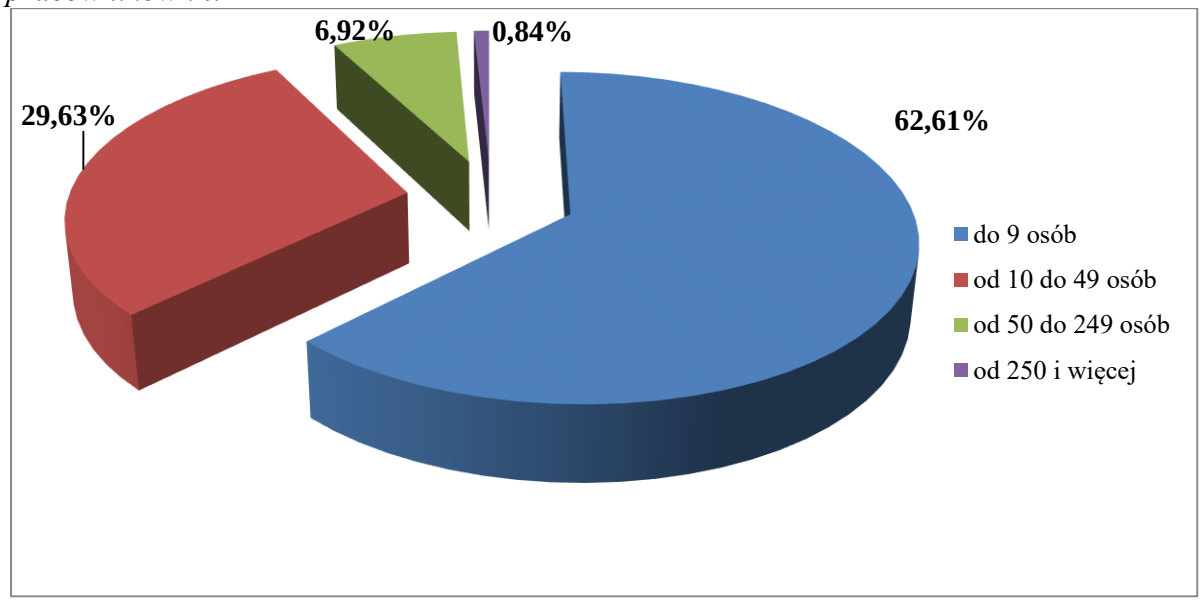

Źródło: ftp.praca.gov.pl

Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej według rodzaju działalności w %.

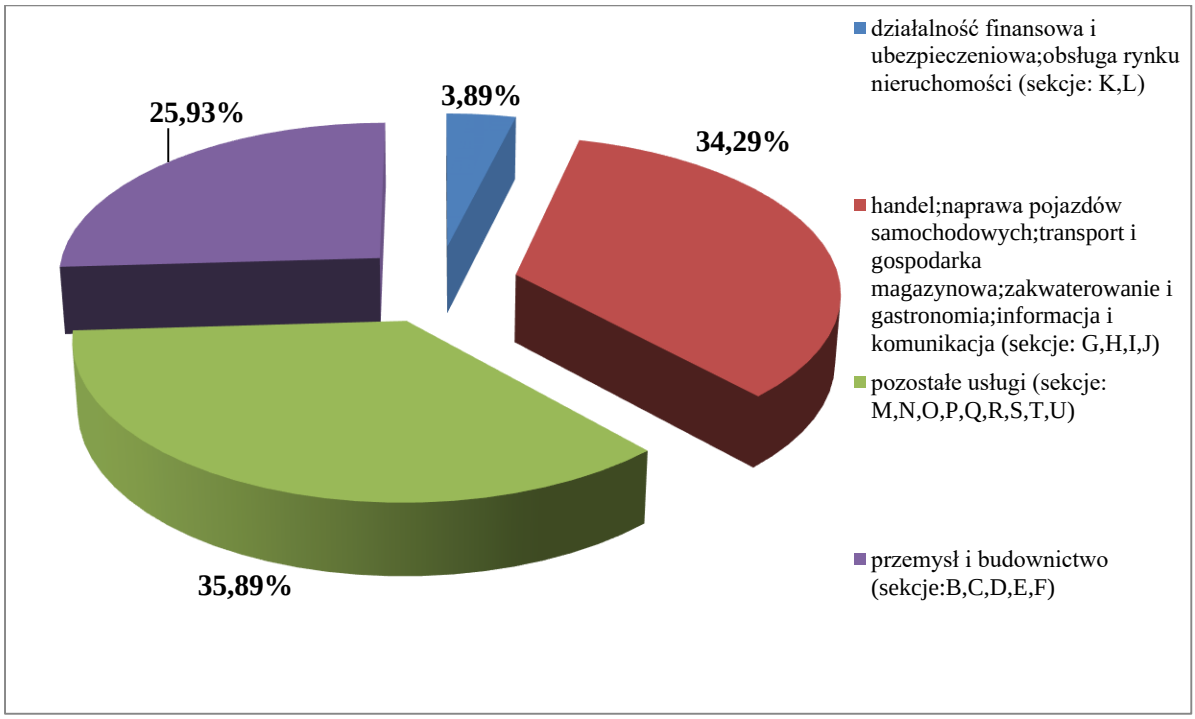

Źródło: ftp.praca.gov.pl

Największy udział wśród przebadanych przedsiębiorstw dotyczył firm, których główna działalność mieści się w sekcji pozostałe usługi – 35,89 %, a następnie handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja – 34,29 %. Znaczny udział należał do podmiotów z sekcji przemysł i budownictwo – 25,93 %. Przedsiębiorstwa z sekcji działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości stanowiły najmniejszy odsetek przebadanych firm – 3,89 %.

Spośród ogółu przebadanych firm 69,96 % nie dokonało zmian w poziomie zatrudnienia w 2015 roku. Zmiany w zatrudnieniu deklarowało natomiast 30,04 % przebadanych przedsiębiorstw, w tym 10,59 % firm zmniejszyło zatrudnienie, natomiast w przypadku 19,45 % podmiotów zatrudnienie uległo zwiększeniu. Poniżej w formie graficznej przedstawiono rozkład odpowiedzi na pytanie ***P1*** kwestionariusza ankiety stanowiącego załącznik nr 3 do niniejszego raportu.

Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku w %.

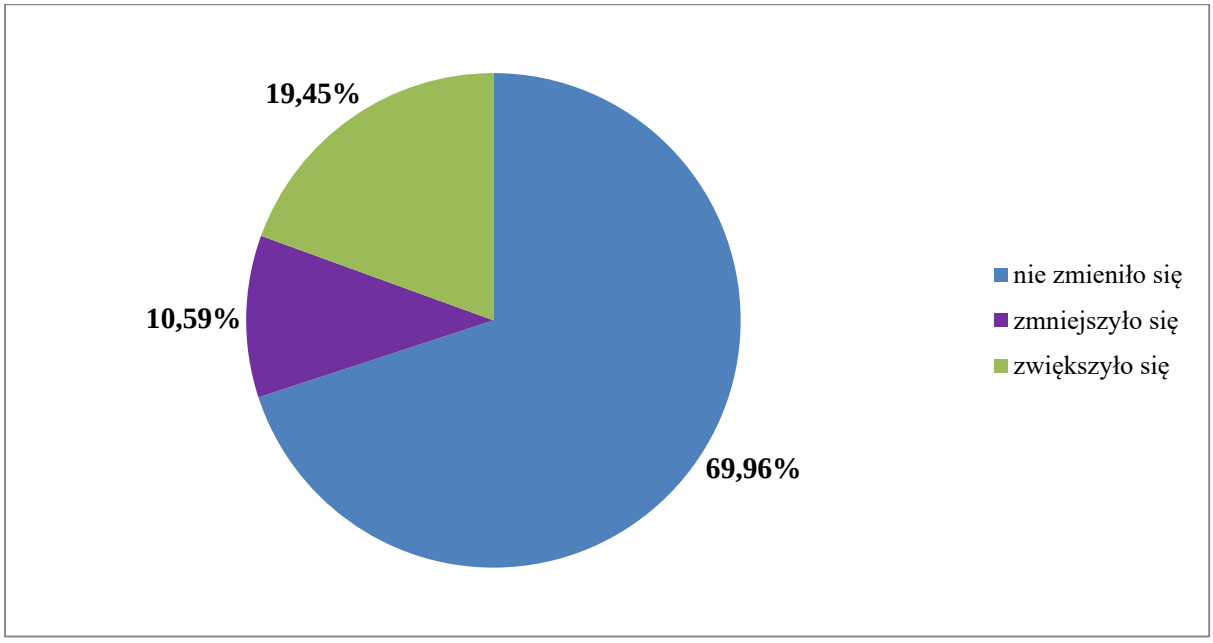

Źródło: ftp.praca.gov.pl

Dokonując dalszej analizy kierunku i wielkości deklarowanych zmian w stanie zatrudnienia badanych przedsiębiorstw stwierdzono, iż największy odsetek firm - 6,62 % zmniejszył zatrudnienie o 1-10 %. Podobna sytuacja dotyczyła tych firm, które informowały o zwiększeniu liczby zatrudnionych pracowników. Wśród 9,29 % przedsiębiorców zatrudnienie zwiększyło się o 1-10%. Szczegółowe informacje w przedmiotowym zakresie przedstawiono na poniższym wykresie.

Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku.

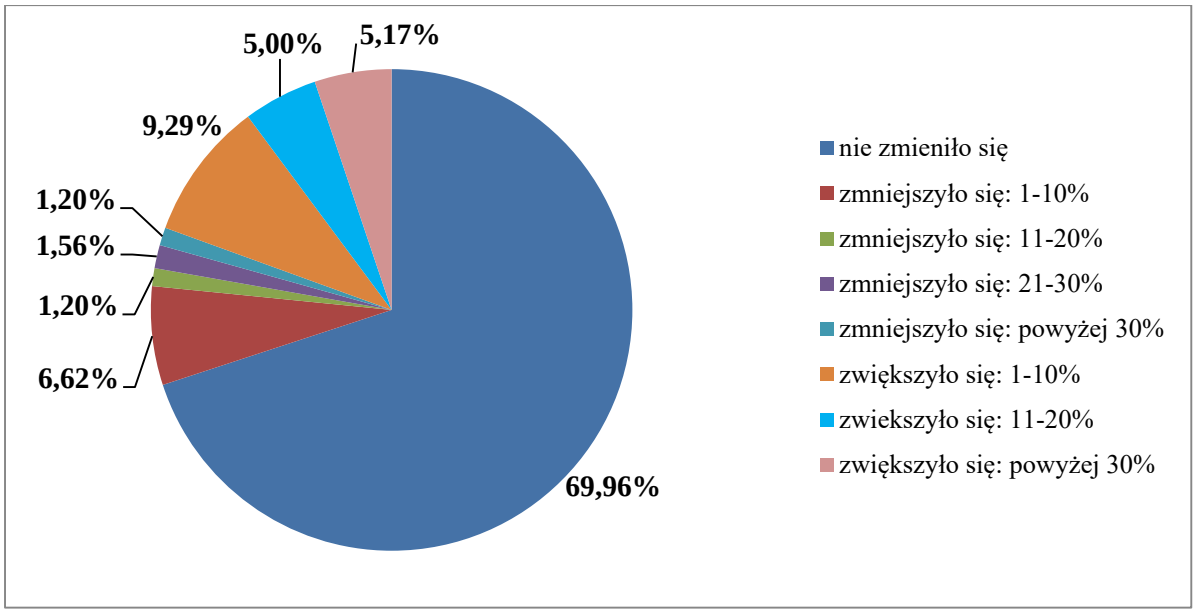

Źródło: ftp.praca.gov.pl

W oparciu o warianty odpowiedzi znajdujące się w pytaniach odnoszących się do bieżącej sytuacji przedsiębiorstw na rynku pracy budowany jest wskaźnik zatrudnienia netto, obliczany jako różnica frakcji odpowiedzi pozytywnych i negatywnych.

$$\mathbf{WZ=(P/S - N/S)*100}$$

WZ - wskaźnik zatrudnienia netto,
P- liczba odpowiedzi pozytywnych,
N – liczba odpowiedzi negatywnych,
S – liczba obserwacji.

Dodatnia wartość indeksu oznacza poprawę sytuacji firmy na lokalnym rynku pracy, odsetek firm deklarujących zwiększenie zatrudnienia przekroczył frakcję przedsiębiorstw sygnalizujących redukcję poziomu zatrudnienia. Wartości ujemne wyliczonego wskaźnika przekładają się na pogorszenie sytuacji firmy na lokalnym rynku pracy, odsetek firm deklarujących zmniejszenie zatrudnienia przekroczył frakcje przedsiębiorstw sygnalizujących zwiększenie zasobów kadrowych.

Wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w 2015 roku przyjął wartość 8,86. Można zatem wnioskować, iż saldo odpowiedzi na pytanie diagnostyczne (*pytanie **P2** kwestionariusz ankiety załącznik nr 3)* w okresie badawczym ze względu na wyliczoną dodatnią wartość oznacza poprawę sytuacji firm na lokalnym rynku pracy.

W tabeli nr 25 przedstawiono wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku.

W przypadku *Sił zbrojnych* oraz *Rolników, ogrodników, leśników i rybaków* przedmiotowy miernik przyjął wartość 0,00. Powyższe wynikało z faktu, iż firmy uczestniczące w badaniu deklarowały brak zatrudnienia we wskazanych wielkich grupach zawodów. W pozostałych wielkich grupach zawodów omawiany wskaźnik osiągnął dodatnie wartości. Powyższe świadczy o tym, że w badanym okresie sprawozdawczym większy odsetek firm biorących udział w badaniu zadeklarował wzrost zatrudnienia we wskazanych wielkich grupach zawodów, niż wyniosła frakcja przedsiębiorstw, deklarujących redukcję zatrudnienia w przedmiotowych grupach zawodów.

Tabela nr 25. *Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku.*

Wielkie grupy zawodów	Wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	1,62
Pracownicy biurowi	7,96
Pracownicy przy pracach prostych	6,91
Pracownicy usług i sprzedawcy	0,98
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	4,59
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	4,10
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,00
Siły zbrojne	0,00
Specjaliści	4,67
Technicy i inny średni personel	7,60

Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku.

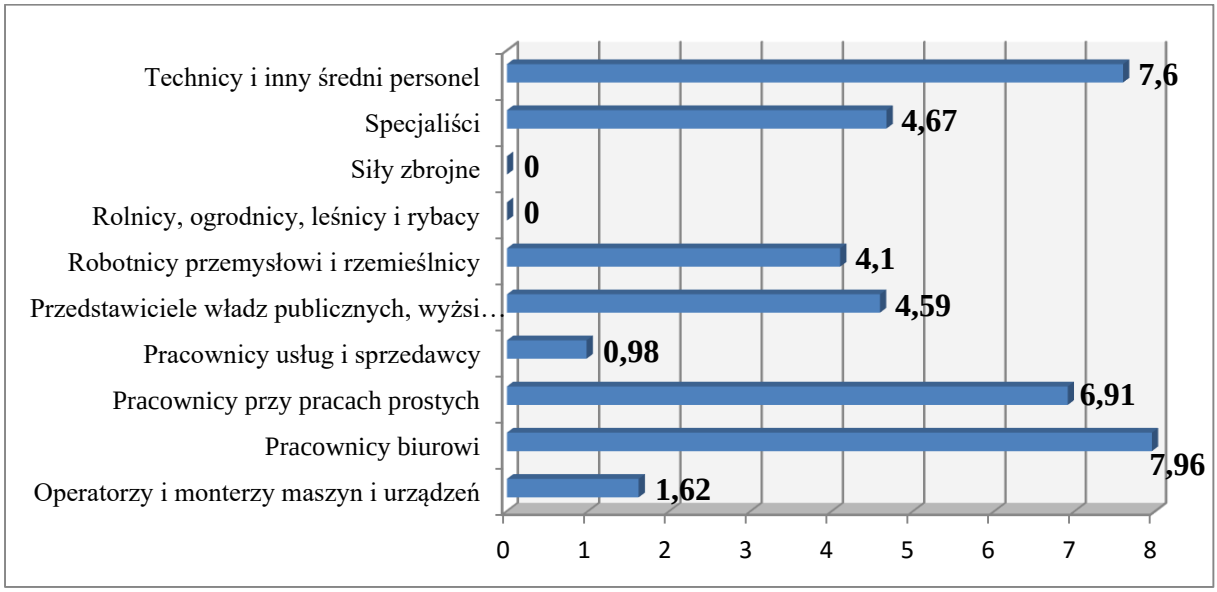

Źródło: ftp.praca.gov.pl

Analiza odpowiedzi uczestników badania pozwala na pozyskanie informacji na temat zawodów, w których przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w roku 2015 (*pytanie **P3** kwestionariusza ankiety).*

Na podstawie przeprowadzonego badania stwierdzono, iż w 2015 roku firmy zwiększyły zatrudnienie w następujących zawodach: *elektryk, kelner, kierownik budowy, monter/konserwator instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych, nauczyciel niesłyszących i słabosłyszących (surdopedagog), nauczyciel/instruktor praktycznej nauki zawodu,*

nauczyciel bibliotekarz, nauczyciel języka polskiego w szkole podstawowej, nauczyciel nauczania początkowego, nauczyciel przedszkola, nauczyciel wychowania fizycznego w szkole podstawowej, pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym, pozostali asystenci nauczycieli, pozostali operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców, pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani, przedstawiciel handlowy, specjalista do spraw marketingu i handlu, specjalista do spraw sprzedaży, sprzątaczka biurowa, technik prac biurowych, technik technologii żywności, technik usług fryzjerskich, wędliniarz.

W tabeli nr 27 przedstawiono opinię ankietowanych przedsiębiorców na temat umiejętności i cech kandydatów do pracy niezbędnych w w/wym. zawodach, natomiast poniższa tabela zawiera ogólne stanowisko przedsiębiorców (bez względu na zawód). W tabelach uwzględniono wskaźnik struktury, obliczony jako udział liczby wskazań odpowiedzi *„bardzo ważne”* oraz *„raczej ważne”* w ogólnej liczbie respondentów, którzy odpowiedzieli na zadane pytanie (*pytanie **P7** kwestionariusza ankiety*).

Tabela nr 26. *Umiejętności i cechy kandydatów niezbędnych do pracy.*

Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	5,37%
dodatkowe uprawnienia	2,61%
doświadczenie zawodowe	6,25%
komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	4,86%
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,95%
planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	4,95%
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
współpraca w zespole	6,25%
wykonywanie obliczeń	4,13%
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	5,10%
wyuczony zawód	5,98%
wywieranie wpływu	3,56%
zarządzanie ludźmi / przywództwo	2,47%
znajomość języków obcych	2,34%

Źródło: ftp.praca.gov.pl

Tabela nr 27. *Analiza zawodów, w których przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w bieżącym roku oraz umiejętności i cech kandydatów niezbędnych do pracy w tych zawodach w %.*

Umiejętności i cechy	Elektryk	Kelner	Kierownik budowy	Monter / konserwator instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	Nauczyciel niesłyszących i słabosłyszących (surdopedagog)	Nauczyciel / instruktor praktycznej nauki zawodu	Nauczyciel bibliotekarz	Nauczyciel języka polskiego w szkole podstawowej	Nauczyciel nauczania początkowego	Nauczyciel przedszkola	Nauczyciel wychowania fizycznego w szkole podstawowej	Pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym	Pozostali asystenci nauczycieli	Pozostali operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowan	Przedstawiciel handlowy	Specjalista do spraw marketingu i handlu	Specjalista do spraw sprzedaży	Sprzątaczka biurowa	Technik prac biurowych	Technik technologii żywności	Technik usług fryzjerskich	Wędliniarz
czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%	0,00%	0,00%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%
dodatkowe uprawnienia	0,00%	0,00%	0,00%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%	0,00%	0,00%	0,00%	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%
doświadczenie zawodowe	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%
komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%	0,00%	6,25%	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%	0,00%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%	0,00%	6,25%	6,25%	0,00%	0,00%	6,25%	0,00%	6,25%	0,00%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	0,00%	0,00%	0,00%	6,25%	0,00%	0,00%	0,00%
planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	0,00%	0,00%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%
współpraca w zespole	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%
wykonywanie obliczeń	6,25%	0,00%	6,25%	0,00%	0,00%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%	0,00%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%	0,00%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%	0,00%	0,00%	6,25%	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%
wyuczony zawód	6,25%	0,00%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%
wywieranie wpływu	6,25%	0,00%	6,25%	0,00%	0,00%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%	0,00%	6,25%	0,00%	0,00%	6,25%	6,25%	6,25%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%	0,00%	6,25%	0,00%	0,00%	0,00%	6,25%	0,00%	6,25%	0,00%	6,25%	0,00%	6,25%	0,00%	0,00%	6,25%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
znajomość języków obcych	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%	0,00%	6,25%	0,00%	0,00%	6,25%	0,00%	0,00%	0,00%	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%

Źródło: ftp.praca.gov.pl

Analizę oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w 2015 roku przedstawiono w poniższej tabeli. Przedstawiony wskaźnik struktury obliczono łącznie dla odpowiedzi *„bardzo dobrze”* i *„raczej dobrze”* oraz dla odpowiedzi *„bardzo źle”* i *„raczej źle”* (*pytanie **P8** kwestionariusza ankiety*).

Tabela nr 28. *Analiza oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w 2015 roku.*

Zawód	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo dobrze, raczej dobrze)	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo źle, raczej źle)	Dobrze vs. źle
Elektryk	0,00%	0,00%	0,00%
Kelner	0,00%	0,00%	0,00%
Kierownik budowy	0,00%	0,00%	0,00%
Monter / konserwator instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel niesłyszących i słabosłyszących (surdopedagog)	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel / instruktor praktycznej nauki zawodu	0,00%	0,00%	0,00%
Nauczyciel bibliotekarz	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel języka polskiego w szkole podstawowej	0,00%	0,00%	0,00%
Nauczyciel nauczania początkowego	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel przedszkola	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel wychowania fizycznego w szkole podstawowej	100,00%	0,00%	100,00%
Pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym	0,00%	0,00%	0,00%
Pozostali asystenci nauczycieli	100,00%	0,00%	100,00%
Pozostali operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	0,00%	0,00%	0,00%
Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00%	0,00%	0,00%
Przedstawiciel handlowy	0,00%	0,00%	0,00%
Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,00%	0,00%	0,00%
Specjalista do spraw sprzedaży	0,00%	0,00%	0,00%
Sprzątaczka biurowa	0,00%	0,00%	0,00%
Technik prac biurowych	0,00%	100,00%	-100,00%
Technik technologii żywności	100,00%	0,00%	100,00%
Technik usług fryzjerskich	100,00%	0,00%	100,00%
Wędliniarz	100,00%	0,00%	100,00%

Źródło: ftp.praca.gov.pl

Należy podkreślić, iż przebadani przedsiębiorcy negatywnie ocenili przygotowanie kandydatów do pracy tylko w zawodzie *technik prac biurowych.* W wielu zawodach wskaźnik struktury odpowiedzi (zarówno pozytywnych jak i negatywnych) wyniósł 0,00 % co świadczy o tym, iż respondenci nie potrafili zająć jednoznacznego stanowiska w przedmiotowej kwestii, wybierając spośród wskazanej kafeterii odpowiedzi stwierdzenie *„ani dobrze, ani źle”.*

Rozkład odpowiedzi na pytanie „Czy Państwa firma ma problemy z pozyskiwaniem pracowników?”(*pytanie **P9** kwestionariusza ankiety*) przedstawiono na poniższym wykresie.

Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2015 roku.

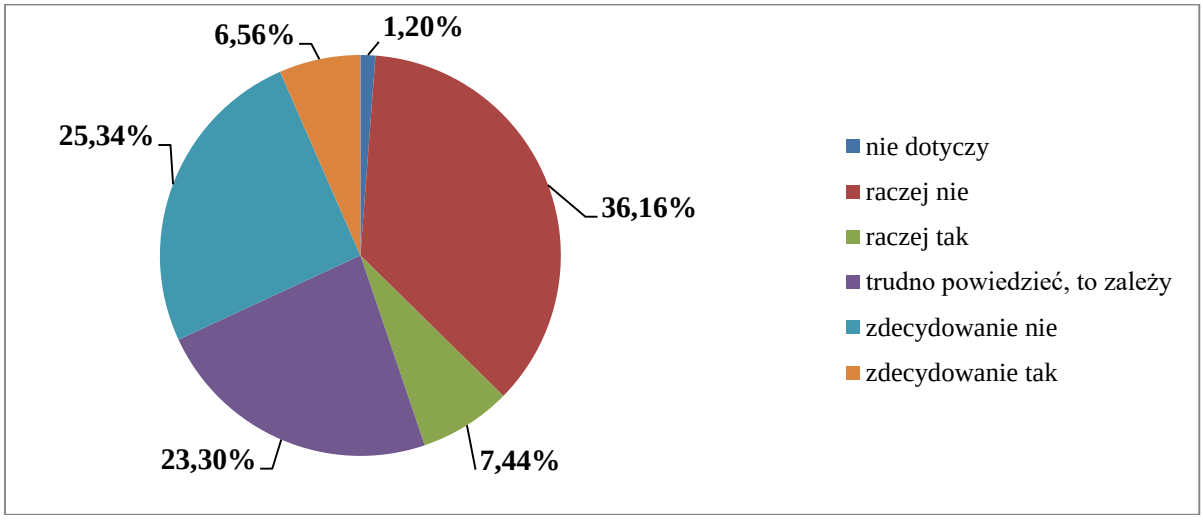

Źródło: [ftp.praca.gov.pl](ftp://praca.gov.pl)

Z przeprowadzonego badania wynika, iż znaczna część ankietowanych firm raczej nie ma problemów z pozyskiwaniem nowych pracowników – 36,16 % respondentów, a 25,34 % badanych przedsiębiorców zdecydowanie nie ma trudności z uzupełnieniem braków kadrowych. Udział firm sygnalizujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników jest znacznie mniejszy – *„zdecydowanie tak”* zadeklarowało 6,56 % badanych, natomiast *„raczej tak”*– 7,44 %.

Zawody, w jakich przedsiębiorstwom najtrudniej było uzupełnić braki kadrowe zawarto w tabeli nr 29. Dane zawarte w przedmiotowej tabeli opracowano na podstawie nazw zawodów i specjalności wskazanych przez uczestników badania wraz z brakującymi umiejętnościami i uprawnieniami (*przygotowano w oparciu o pytania **P10** i **P11** kwestionariusza ankiety).*

Tabela nr 29. *Zawody, w jakich najtrudniej znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy.*

Trudności z pozyskaniem pracowników			Liczba bezrobotnych - stan na koniec okresu sprawozdawczego
Elementarna grupa zawodów	**Brakujące umiejętności i uprawnienia**	**Odsetek wskazań odpowiedzi „tak”**	
Hydraulicy i monterzy rurociągów	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Kelnerzy	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0

Kierowcy samochodów ciężarowych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	znajomość języków obcych	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
Kucharze	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0

	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Ogółem (bez względu na zawód)	planowanie i organizacja pracy własnej	6,93%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	5,61%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	5,41%	0
	współpraca w zespole	3,89%	0
	wykonywanie obliczeń	3,89%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,80%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	3,23%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	1,52%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	1,52%	0
	znajomość języków obcych	1,52%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,86%	0
	wywieranie wpływu	0,86%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,66%	0
Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0

	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	1
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	1
	współpraca w zespole	7,69%	1
	wywieranie wpływu	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	1
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Pomoce kuchenne	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0

	współpraca w zespole	7,69%	0
	wywieranie wpływu	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Programiści aplikacji	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	znajomość języków obcych	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
Przedstawiciele handlowi	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0

	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Technicy elektronicy i pokrewni	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie	7,69%	0

	Internetu		
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	znajomość języków obcych	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
Technicy elektrycy	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	znajomość języków obcych	7,69%	0

	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0

Źródło: ftp.praca.gov.pl

Z przeprowadzonego badania wynika, iż przedsiębiorcy poszukując nowych pracowników opierają się głównie na analizie ofert przychodzących do firmy, ogłoszeniach w Internecie oraz rekomendacji znajomych. Rozkład odpowiedzi ankietowanych podmiotów na pytanie dotyczące sposobów poszukiwania nowych pracowników przedstawiono na poniższym wykresie *(pytanie **P12** kwestionariusza ankiety).*

Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników.

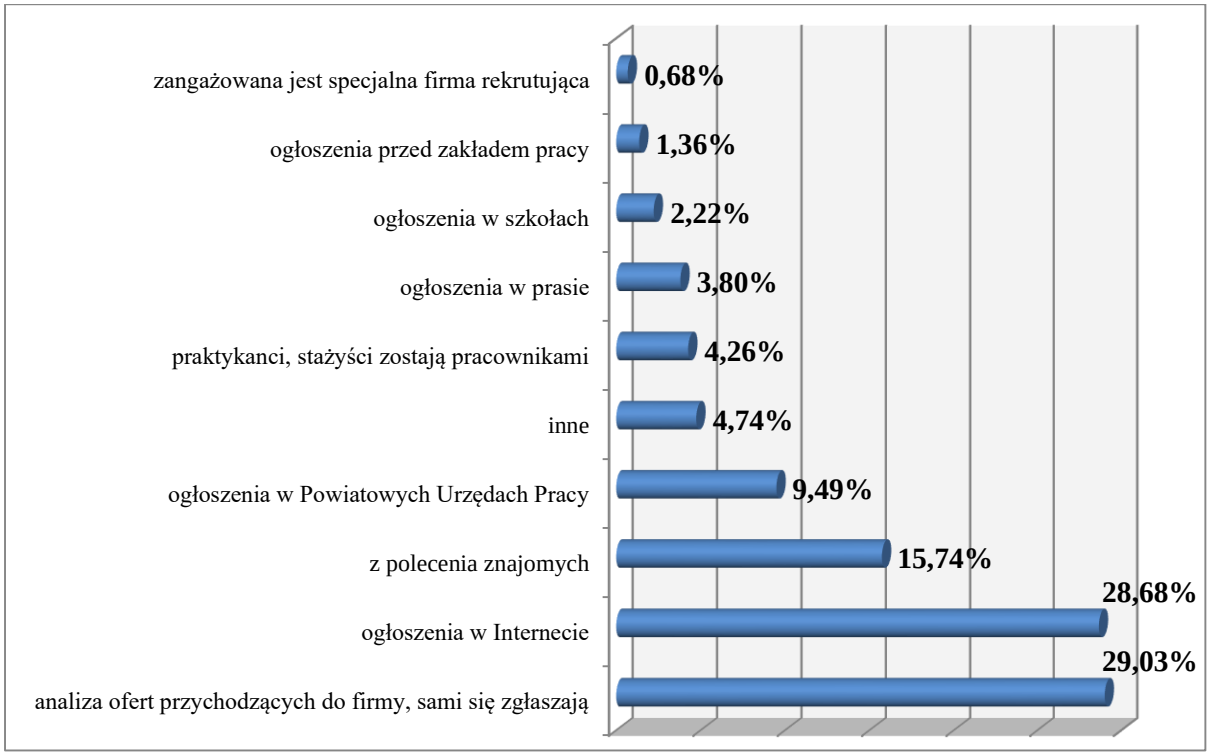

Źródło: ftp.praca.gov.pl

W poniższej tabeli przedstawiono analizę odsetka ofert pracy zgłaszanych do Powiatowych Urzędów Pracy przez przedsiębiorców wraz z wskaźnikami struktury poszczególnych odpowiedzi (*pytanie **P13** kwestionariusza ankiety).* Pozyskane informacje

pozwalają stwierdzić, jaki procent wszystkich ofert pracy przekazywanych jest przez badanych respondentów do Powiatowych Urzędów Pracy.

Tabela nr 30. *Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do Powiatowych Urzędów Pracy.*

Odsetek ofert pracy zgłaszanych do PUP	Wskaźnik struktury
1-10%	6,25
11-25%	14,34
26-50%	58,83
51-75%	6,25
76-100%	14,34

Źródło: *ftp.praca.gov.pl*

Prezentację zawodów, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do Powiatowych Urzędów Pracy zawarto w tabeli 31 wraz z wyliczonym wskaźnikiem struktury dla poszczególnych zawodów (*pytanie **P14** kwestionariusza ankiety).*

Tabela nr 31. *Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do Powiatowych Urzędów Pracy.*

Zawód	Wskaźnik struktury
Przedstawiciel handlowy	7,40%
Elektryk	4,79%
Hydraulik	4,79%
Kierowca samochodu ciężarowego	4,79%
Krawiec	4,79%
Mechanik samochodów ciężarowych	4,79%
Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	4,79%
Specjalista do spraw marketingu i handlu	4,79%
Sprzątaczka biurowa	4,79%
Stolarz meblowy	4,79%
Tapicer meblowy	4,79%
Kierowca mechanik	4,26%
Mechanik pojazdów samochodowych	4,26%
Pozostali operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	4,26%

Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	4,26%
Fryzjer	3,70%
Lekarz weterynarii	3,70%
Pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym	3,70%
Spedytor	3,70%
Technik usług fryzjerskich	3,70%
Technik weterynarii	3,70%
Wulkanizator	3,70%
Operator koparki	0,86%
Technik elektryk	0,86%

Źródło: ftp.praca.gov.pl

Powyższe zestawienia uzyskane na podstawie odpowiedzi badanych przedsiębiorców pozwoliły na przygotowanie części diagnostycznej dotyczącej kondycji lokalnego rynku pracy. W kolejnym rozdziale przedstawiono informacje odnoszące się do prognozy rynku pracy Powiatu Będzińskiego.

6. PROGNOZA LOKALNEGO RYNKU PRACY

Część prognostyczna monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych opiera się na wynikach badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw.

Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku.

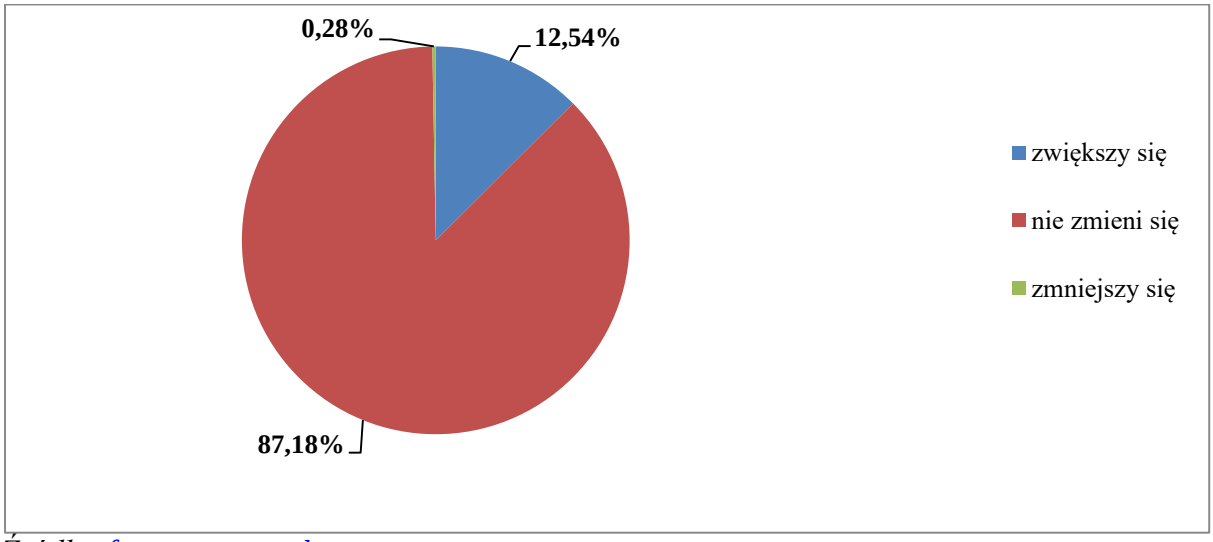

Źródło: ftp.praca.gov.pl

Największy odsetek spośród badanych podmiotów gospodarki narodowej w Powiecie Będzińskim wskazał, iż w 2016 roku zatrudnienie w ich firmach pozostanie bez zmian – 87,18 %. Ponad 12 % badanych przewiduje zwiększenie zatrudnienia, najmniejszy udział stanowiły firmy sygnalizujące zmniejszenie liczby zatrudnionych pracowników – 0,28 % *(pytanie **P4** kwestionariusza ankiety).*

Poniższy wykres przedstawia szczegółowe informacje na temat wielkości planowanych zmian w poziomie zatrudnienia wśród ankietowanych firm.

Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku

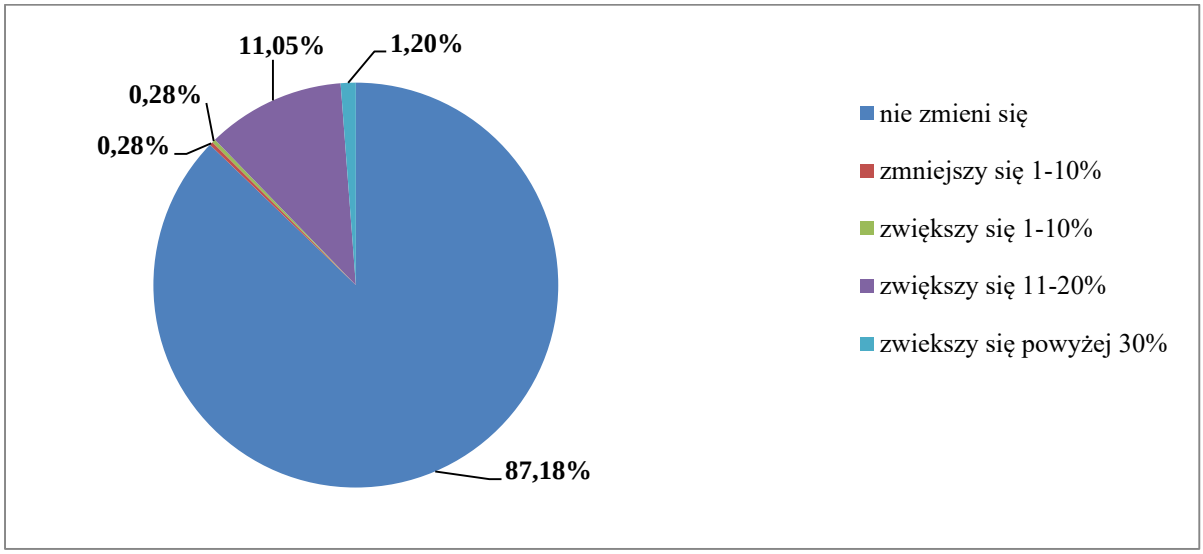

Źródło: ftp.praca.gov.pl

Miernikiem informującym o kondycji lokalnego rynku pracy jest wskaźnik prognozy zatrudnienia netto, będący syntetycznym wskaźnikiem wyliczanym na podstawie danych uzyskanych z badania kwestionariuszowego – pytania odnośnie przewidywanych zmian struktury kadrowej firm – wyznaczany jako różnica udziału przedsiębiorstw deklarujących wzrost zatrudnienia w danej grupie zawodów za najbliższy rok, a odsetkiem przedsiębiorstw przewidujących spadek zatrudnienia w tym czasie. Obliczanie i interpretacja przedmiotowego wskaźnika jest tożsama z opisem wskaźnika zatrudnienia netto (*s. 45 niniejszego raportu).*

Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto ogółem wyniósł 12,26 %. Oznacza to, iż wyższy odsetek przedsiębiorstw uczestniczących w badaniu kwestionariuszowym deklaruje korzystne zmiany w obrębie zatrudnienia, przewidując tym samym jego zwiększenie.

W poniższej tabeli przedstawiono wartości wskaźnika prognozy zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów (*opracowano na podstawie **P5** kwestionariusza ankiety).*

Tabela nr 32. *Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2016 roku .*

Wielkie grupy zawodów	Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	0,26%
Pracownicy biurowi	6,02%
Pracownicy przy pracach prostych	6,52%
Pracownicy usług i sprzedawcy	6,52%
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,00%
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	12,43%
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,00%
Siły zbrojne	0,00%
Specjaliści	6,07%
Technicy i inny średni personel	12,43%

Źródło: [ftp.praca.gov.pl](ftp://ftp.praca.gov.pl)

Na podstawie powyższych danych można wnioskować, iż najkorzystniejsze prognozy w obszarze zatrudnienia odnoszą się do *Robotników przemysłowych i rzemieślników* oraz *Techników i innego średniego personelu.* W w/wym. wielkich grupach zawodów prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto przyjął najwyższe wartości.

Poniżej w układzie graficznym przedstawiono prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2016 roku.

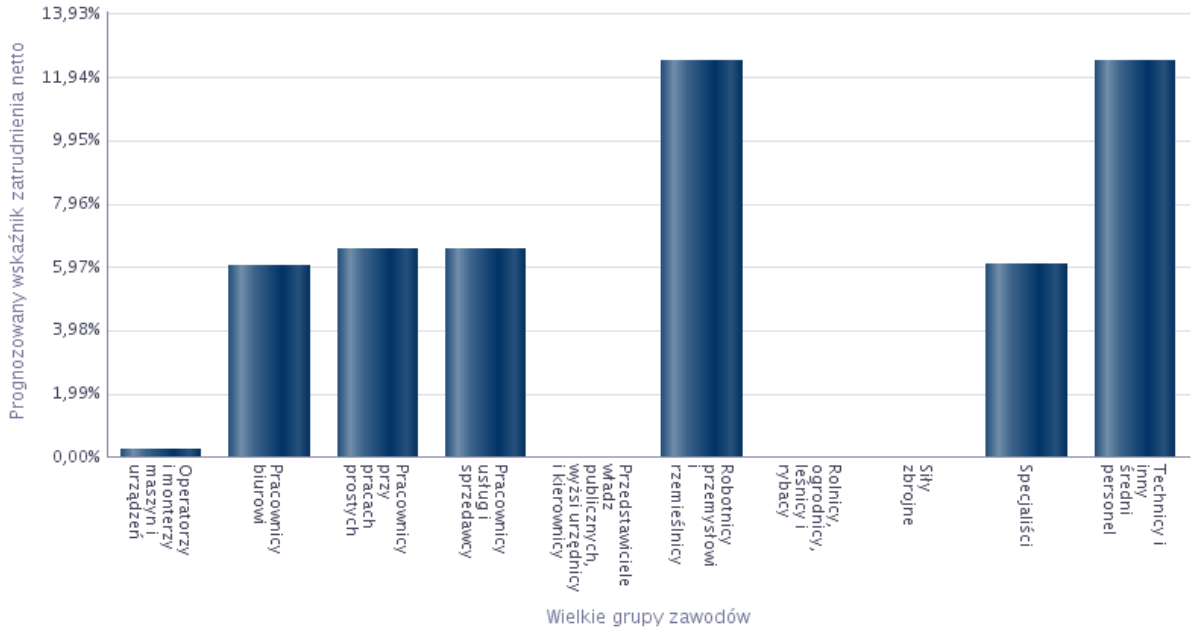

Przeprowadzone badania kwestionariuszowe umożliwiły również pozyskanie informacji na temat zawodów, w jakich badane firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w nadchodzącym roku (*pytanie **P6** kwestionariusza ankiety*). W ten sposób pozyskano informację, iż pracodawcy w 2016 roku planują rekrutację nowych pracowników w następujących zawodach: *kelner, pomoc kuchenna, przedstawiciel handlowy, sprzątaczka biurowa, stolarz meblowy, tapicer meblowy, technik prac biurowych, bibliotekarz, lekarz dentysta-specjalista chirurgii stomatologicznej, monter/konserwator instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych, technik usług fryzjerskich, wulkanizator, technik elektryk, operator koparki, ślusarz.*

Informacje w przedmiotowym zakresie przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 33. *Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w nadchodzącym roku.*

Zawód	Wskaźnik struktury
Kelner	8,21%
Pomoc kuchenna	8,21%
Przedstawiciel handlowy	8,21%
Sprzątaczka biurowa	8,21%
Stolarz meblowy	8,21%
Tapicer meblowy	8,21%
Technik prac biurowych	8,21%
Bibliotekarz	6,34%
Lekarz dentysta - specjalista chirurgii stomatologicznej	6,34%
Monter / konserwator instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	6,34%
Technik usług fryzjerskich	6,34%
Wulkanizator	6,34%
Technik elektryk	3,91%
Operator koparki	1,48%
Ślusarz	1,48%

Źródło: ftp.praca.gov.pl

Analizie poddano również umiejętności i cechy, które zdaniem badanych przedsiębiorców są szczególne pożądane w zawodach, w których w nadchodzącym roku planują zwiększyć zatrudnienie.

Wykaz przedmiotowych umiejętności i cech zawarto w tabeli nr 34 wraz ze wskaźnikiem struktury, który liczony jest jako udział liczby wskazań odpowiedzi „bardzo ważne" oraz „ważne" w ogólnej liczbie ankietowanych firm, biorących udział w badaniu *(przygotowano na bazie pytania **P7** kwestionariusza ankiety).*

Tabela nr 34. *Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić.*

Umiejętności i cechy	Bibliotekarz	lekarz dentysta - specjalista chirurgii stomatologicznej	Operator koparki	Pomoc kuchenna	Przedstawiciel handlowy	Sprzątaczka biurowa	Stolarz meblowy	Tapicer meblowy	Technik elektryk	Technik prac biurowych	Wulkanizator	Ślusarz
czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	0,00%	0,00%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%
dodatkowe uprawnienia	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	6,25%	0,00%	0,00%	0,00%	5,07%	6,25%	0,00%	0,00%
doświadczenie zawodowe	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%
komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%	6,25%	0,00%	0,00%	6,25%	0,00%	0,00%	0,00%	6,25%	6,25%	6,25%	0,00%
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%	6,25%	6,25%	0,00%	0,00%	0,00%	6,25%	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%	6,25%
planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%	6,25%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	6,25%	6,25%	0,00%
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%
współpraca w zespole	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%
wykonywanie obliczeń	6,25%	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%	0,00%	6,25%	6,25%	1,18%	6,25%	6,25%	6,25%
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%	0,00%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%
wyuczony zawód	6,25%	6,25%	0,00%	0,00%	6,25%	0,00%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%
wywieranie wpływu	6,25%	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%	6,25%	0,00%	0,00%	1,18%	6,25%	6,25%	6,25%
zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%	6,25%	0,00%	0,00%	6,25%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	6,25%	0,00%	0,00%
znajomość języków obcych	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	6,25%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	6,25%	0,00%	0,00%

Źródło: ftp.praca.gov.pl

Poniższa tabela zawiera informację o umiejętnościach i cechach kandydatów do pracy, które w opinii badanych pracodawców odgrywają kluczową rolę w procesie rekrutacji. Przedmiotowe dane odnoszą się do potencjalnych kandydatów do pracy bez względu na stanowisko.

Tabela nr 35. *Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych kandydatów do pracy.*

Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury
czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	5,37%
dodatkowe uprawnienia	2,61%
doświadczenie zawodowe	6,25%
komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	4,86%
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,95%
planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	4,95%
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
współpraca w zespole	6,25%
wykonywanie obliczeń	4,13%
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	5,10%
wyuczony zawód	5,98%
wywieranie wpływu	3,56%
zarządzanie ludźmi / przywództwo	2,47%
znajomość języków obcych	2,34%

Źródło: ftp.praca.gov.pl

Podsumowując te części niniejszego raportu, które opierają się na wynikach badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw należy podkreślić, iż zgodnie z zaleceniami metodycznymi prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy badanie przedsiębiorstw dostarcza jedynie informacji o prognozowanych kierunkach zmian obserwowanych w poszczególnych grupach zawodów, a nie o poziomie kształtowania się danego czynnika w konkretnym okresie.

PODSUMOWANIE

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Powiecie Będzińskim w 2015 roku opracowano na podstawie *nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym runku pracy.* Niniejszy raport składa się z sześciu części: analizy ogólnej sytuacji na rynku pracy, rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizy umiejętności i uprawnień, analizy rynku edukacyjnego, analizy lokalnego rynku pracy na podstawie wyników badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw oraz prognozy rynku pracy.

Według stanu na ostatniego grudnia 2015 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Będzinie pozostawało 6.538 osób bezrobotnych tj. o 595 osób (o 8,35 %) mniej w porównaniu z końcem grudnia 2014 roku.

Według stanu na 31 grudnia 2015 roku wysokość stopy bezrobocia w Powiecie Będzińskim ukształtowała się na poziomie 13,1 % i była o 1,3 punktu procentowego niższa w porównaniu z analogicznym okresem 2014 roku.

W 2015 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Będzinie zarejestrowało się 8.626 osób i w porównaniu z rokiem 2014 liczba osób rejestrujących się zmniejszyła się o 667 osób tj. o 7,2 %. W przypadku 81,4 % (7.024 osoby) była to kolejna rejestracja. Osoby rejestrujące się po raz pierwszy stanowiły 18,6 % (1.602 osoby) wszystkich rejestracji w roku 2015.

W 2015 roku z ewidencji osób bezrobotnych wyłączono 9.069 osób tj. o 1.340 osób (12,9 %) mniej niż w analogicznym okresie 2014 roku. Głównym powodem utraty statusu osoby bezrobotnej w roku 2015 było podjęcie zatrudnienia – 49 % (4.446 osób), a następnie brak potwierdzenia gotowości do pracy – 27,5 % (2.492 osoby).

Analiza bezrobotnych według wielkich grup zawodów w 2015 roku wskazuje na największy napływ i odpływ osób bezrobotnych w 2015 roku wśród: *Pracowników usług i sprzedawców, Robotników przemysłowych i rzemieślników, Specjalistów, Techników i innego średniego personelu.*

Analiza poziomu bezrobocia w Powiecie Będzińskim według gmin wskazuje w końcu grudnia 2015 roku na największy odsetek osób bezrobotnych z terenu gminy Będzin – 42,8 % (2.800 osób), a następnie kolejno z obszaru gminy Czeladź – 22,9 % (1.500 osób),

z terenu gminy Psary – 7,2 % (471 osób), miasta i gminy Siewierz – 6,8 % (446 osób), z terenu gmin Bobrowniki 6,4 % (415 osób), Wojkowice 5,8 % (377 osób), Mierzęcice 3,8 % (248 osób) oraz Sławkowa 4,3 % (281 osób).

Według stanu na ostatniego grudnia 2015 roku bezrobotni uprawnieni do zasiłku stanowili 10,9 % (713 osób) ogółu zarejestrowanych. W porównaniu do stanu z grudnia 2014 roku liczba osób uprawnionych do zasiłku zmniejszyła się o 67 osób.

W końcu grudnia 2015 roku wśród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy grupę najliczniejszą stanowiły osoby długotrwale bezrobotne – 3.812 osób, a następnie powyżej 50 roku życia – 2.021 osób oraz do 30 roku życia – 1.398 osób, w tym 670 osób do 25 roku życia.

W omawianym okresie największy napływ ofert pracy zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy dotyczył następujących wielkich grup zawodów: *Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, Pracownicy usług i sprzedawcy* oraz *Pracownicy biurowi.* Biorąc pod uwagę oferty pracy w Internecie największy napływ ofert odnotowano wśród *Pracowników usług i sprzedawców, Techników i innego średniego personelu* oraz *Specjalistów*.

Według stanu na koniec 2015 roku największą liczbę bezrobotnych stwierdzono w następujących elementarnych grupach zawodów: *Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci), Pracownicy obsługi biurowej, Ślusarze i pokrewni, Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym, Pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i pokrewne, Magazynierzy i pokrewni.*

W oparciu o wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy stwierdzono, że w 2015 roku pracodawcy znacznie częściej zgłaszali informacje o wolnym miejscu zatrudnienia do powiatowego urzędu pracy w następujących wielkich grupach zawodów: *Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, Pracownicy biurowi.*
W przypadku *Przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników, Specjalistów, Techników i innego średniego personelu* oraz *Pracowników usług i sprzedawców* pracodawcy znacznie częściej poszukiwali pracowników za pośrednictwem portali internetowych.

W 2015 roku jako grupy zawodów maksymalnie deficytowe, w odniesieniu do których liczba bezrobotnych jest równa zero zidentyfikowano *Ulicznych sprzedawców żywności.* Wśród grup zawodów deficytowych, charakteryzujących się większą liczbą dostępnych ofert pracy niż wynosi średni stan bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym, sklasyfikowano dwie elementarne grupy zawodów *Urzędników do spraw podatków* oraz *Pracowników biur informacji.*

Jako maksymalnie nadwyżkowe sklasyfikowano sześć elementarnych grup zawodów, w których liczba ofert pracy równa jest zero a wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje wartości: *Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła, Technicy fizjoterapii i masażyści, Kierownicy w gastronomii, Ankieterzy, Piloci statków powietrznych i personel pokrewny, Rybacy śródlądowi.*

W 2015 roku jako nadwyżkowe sklasyfikowano piętnaście elementarnych grup zawodów: *Technicy elektronicy i pokrewni, Formierze odlewniczy i pokrewni, Technicy elektrycy, Robotnicy leśni i pokrewni, Zamiatacze i pokrewni, Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów, Dekarze, Hydraulicy i monterzy rurociągów, Księgowi, Pomoce kuchenne, Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych, Psycholodzy i pokrewni, Czyściciele pojazdów, Sortowacze odpadów, Monterzy sprzętu elektrycznego.*
Zawody nadwyżkowe odznaczają się przewagą liczebną bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobociem długotrwałym powyżej mediany (*Me*) oraz niskim odpływem netto (wyższy napływ niż odpływ) bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym.

W końcu okresu sprawozdawczego tj. 2015 roku osoby bezrobotne bez zawodu stanowiły 14,65 % (967 osób) ogółu bezrobotnych. Największy udział wśród osób bez zawodu stanowili bezrobotni legitymujący się wykształceniem średnim ogólnokształcącym 33,07 % oraz gimnazjalnym i poniżej – 31,30 %.

Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych funkcjonujących na terenie Powiatu Będzińskiego nie wpłyną w znaczący sposób na uzupełnienie deficytu jak również na zwiększenie nadwyżki w elementarnych grupach zawodów. Jedynie wśród *Techników elektroników i pokrewnych* wskazano 9 uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych.
W pozostałych elementarnych grupach zawodów zidentyfikowanych jako nadwyżkowe bądź deficytowe nie wskazano uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych.

Największą wartość *wskaźnika frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów* stwierdzono wśród absolwentów szkół policealnych 59,38 %. Obserwacja zmian wskaźnika frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów wskazuje na najkorzystniejszą sytuację absolwentów technikum (zdecydowany spadek omawianego wskaźnika w zestawieniu na koniec dwóch okresów: grudnia roku poprzedniego oraz maja roku sprawozdawczego) oraz najtrudniejszą sytuację absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, w przypadku których odnotowano najmniejszy spadek omawianego wskaźnika.

Powiatowy Urząd Pracy w Będzinie zrealizował badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw w okresie od 17 września 2015 roku do 30 października 2015 roku.

Największy udział wśród przebadanych przedsiębiorstw dotyczył firm, których główna działalność mieściła się w sekcji pozostałe usługi – 35,89 %, a następnie handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja – 34,29 %.

Spośród ogółu przebadanych firm 69,96 % nie dokonało zmian w poziomie zatrudnienia w 2015 roku. Zmiany w zatrudnieniu deklarowało natomiast 30,04 % przebadanych przedsiębiorstw, w tym 10,59 % firm zmniejszyło zatrudnienie, natomiast w przypadku 19,45 % podmiotów zatrudnienie uległo zwiększeniu.

Wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w 2015 roku przyjął wartość 8,86.

W 2015 roku firmy zwiększyły zatrudnienie w następujących zawodach: *elektryk, kelner, kierownik budowy, monter/konserwator instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych, nauczyciel niesłyszących i słabosłyszących (surdopedagog), nauczyciel/instruktor praktycznej nauki zawodu, nauczyciel bibliotekarz, nauczyciel języka polskiego w szkole podstawowej, nauczyciel nauczania początkowego, nauczyciel przedszkola, nauczyciel wychowania fizycznego w szkole podstawowej, pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym, pozostali asystenci nauczycieli, pozostali operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy , gazu i innych surowców, pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani, przedstawiciel handlowy, specjalista do spraw marketingu i handlu, specjalista do spraw sprzedaży, sprzątaczka biurowa, technik prac biurowych, technik technologii żywności, technik usług fryzjerskich, wędliniarz.*

Przebadani przedsiębiorcy negatywnie ocenili przygotowanie kandydatów do pracy tylko w zawodzie *technik prac biurowych.*

Z przeprowadzonego badania wynika, iż znaczna część ankietowanych firm raczej nie ma problemów z pozyskiwaniem nowych pracowników – 36,16 % respondentów, a 25,34 % badanych przedsiębiorców zdecydowanie nie ma trudności z uzupełnieniem braków kadrowych.

Przedsiębiorcy poszukując nowych pracowników opierają się głównie na analizie ofert przychodzących do firmy, ogłoszeniach w Internecie oraz rekomendacji znajomych.

Największy odsetek spośród badanych podmiotów gospodarki narodowej w Powiecie Będzińskim wskazał, iż w 2016 roku zatrudnienie w ich firmach pozostanie bez zmian – 87,18 %.

Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto ogółem wyniósł 12,26 %.

Pracodawcy w 2016 roku planują rekrutację nowych pracowników w następujących zawodach: *kelner, pomoc kuchenna, przedstawiciel handlowy, sprzątaczka biurowa, stolarz meblowy, tapicer meblowy, technik prac biurowych, bibliotekarz, lekarz dentysta - specjalista chirurgii stomatologicznej, monter/konserwator instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych, technik usług fryzjerskich, wulkanizator, technik elektryk, operator koparki, ślusarz.*

Informacja sygnalna roczna w Powiecie Będzińskim w 2015 roku.

ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE
w Powiat Będziński
INFORMACJA SYGNALNA 2015 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Uliczni sprzedawcy żywności
	zawód deficytowy	Urzędnicy do spraw podatków
		Pracownicy biur informacji
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Technicy elektronicy i pokrewni
		Formierze odlewniczy i pokrewni
		Technicy elektrycy
		Robotnicy leśni i pokrewni
		Zamiatacze i pokrewni
		Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów
		Dekarze
		Hydraulicy i monterzy rurociągów
		Księgowi
		Pomoce kuchenne
		Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych
		Psycholodzy i pokrewni
		Czyściciele pojazdów
		Sortowacze odpadów
		Monterzy sprzętu elektrycznego
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła
		Technicy fizjoterapii i masażyści
		Kierownicy w gastronomii
		Ankieterzy
		Piloci statków powietrznych i personel pokrewny
		Rybacy śródlądowi

***Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy".**

Załącznik nr 1. *Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według elementarnych grup zawodów.*

Kod grupy zawodów	Elementarne grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Bezrobotni absolwenci		Bezrobotni długotrwale	Napływ ofert pracy w okresie		Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES)(%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba ofert pracy	Mierniki			Deficyt/ równowaga/ nadwyżka*		Wartość wskaźnika struktury sumy bezrobotnych i ofert pracy
		napływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec okresu	stan na koniec okresu	udział w % do ogółem bezrobotnych	stan na koniec okresu	CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet					wskaźnik dostępności ofert pracy	wskaźnik długotrwałego bezrobocia	wskaźnik płynności bezrobotnych	rok	poprzedni rok**	
0310	Żołnierze szeregowi	40	49	18	1	5,56	12	0	0		0,00	22,42	0,00		66,67	1,23	-	-	0,00
1113	Wyżsi urzędnicy władz samorządowych	1	0	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,42	0,00		0,00	0,00	-	-	0,00
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	16	25	14	0	0,00	9	1	1	100,00	0,00	20,00	0,17	120,00	64,29	1,56	-	-	0,00
1211	Kierownicy do spraw finansowych	1	1	1	0	0,00	1	1	1	0,00	0,00	1,08	0,17	6,50	100,00	1,00	-	-	0,00
1212	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	9	7	5	0	0,00	2	0	0		0,00	4,92	0,00		40,00	0,78	-	-	0,00
1213	Kierownicy do spraw strategii i planowania	12	17	6	0	0,00	1	0	0		0,00	9,67	0,00		16,67	1,42	-	-	0,00
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	13	17	13	0	0,00	8	0	0		0,00	16,25	0,00		61,54	1,31	-	-	0,00
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	29	32	22	2	9,09	12	0	45		0,00	22,75	3,75	6,07	54,55	1,10	-	-	0,00
1222	Kierownicy do spraw reklamy i public relations	1	0	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,58	0,00		0,00	0,00	-	-	0,00
1223	Kierownicy do spraw badań i rozwoju	1	1	2	0	0,00	1	0	0		0,00	2,83	0,00		50,00	1,00	-	-	0,00
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	3	5	0	0		0	0	2		0,00	1,33	0,17	8,00		1,67	-	-	0,00
1322	Kierownicy w górnictwie	1	1	0	0		0	0	0		0,00	0,33	0,00			1,00	-	-	0,00
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	11	13	11	0	0,00	6	4	0	0,00	0,00	10,42	1,33	7,81	54,55	1,18	-	-	0,00
1324	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	7	11	7	0	0,00	5	2	14	50,00	0,00	9,58	1,33	7,19	71,43	1,57	-	-	0,00
1345	Kierownicy w instytucjach edukacyjnych	0	1	0	0		0	0	0		0,00	0,83	0,00				-	-	0,00
1349	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani	4	7	4	0	0,00	2	0	0		0,00	5,00	0,00		50,00	1,75	-	-	0,00
1411	Kierownicy w hotelarstwie	0	0	2	0	0,00	2	0	0		0,00	2,00	0,00		100,00		-	-	0,00
1412	Kierownicy w gastronomii	7	5	3	0	0,00	2	0	0		0,00	2,67	0,00		66,67	0,71	max nadwyżka	-	0,00
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	3	3	3	0	0,00	2	0	0		0,00	1,92	0,00		66,67	1,00	-	-	0,00

1431	Kierownicy do spraw sportu, rekreacji i rozrywki	0	0	1	0	0,00	1	0	0		0,00	1,00	0,00		100,00		-	-	0,00
1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	9	7	9	0	0,00	4	1	0	0,00	0,00	8,67	0,08	104,00	44,44	0,78	-	-	0,00
2111	Fizycy i astronomowie	3	3	1	0	0,00	0	0	0		0,00	1,08	0,00		0,00	1,00	-	-	0,00
2113	Chemicy	16	17	6	3	50,00	1	0	0		0,00	5,17	0,00		16,67	1,06	-	-	0,00
2114	Specjaliści nauk o Ziemi	20	25	8	0	0,00	3	0	0		0,00	10,00	0,00		37,50	1,25	-	-	0,00
2120	Matematycy, aktuariusze i statystycy	2	4	2	0	0,00	1	0	0		0,00	3,00	0,00		50,00	2,00	-	-	0,00
2131	Biolodzy i pokrewni	15	13	9	1	11,11	2	0	0		0,00	6,33	0,00		22,22	0,87	-	-	0,00
2132	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	3	2	3	1	33,33	0	1	0	100,00	100,00	1,92	0,08	23,00	0,00	0,67	-	-	0,00
2133	Specjaliści do spraw ochrony środowiska	16	18	6	2	33,33	1	0	0		0,00	4,25	0,00		16,67	1,13	-	-	0,00
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	25	21	14	1	7,14	7	1	19	0,00	0,00	13,75	1,67	8,25	50,00	0,84	-	-	0,00
2142	Inżynierowie budownictwa	8	7	7	0	0,00	1	1	0	0,00	0,00	5,08	0,08	61,00	14,29	0,88	-	-	0,00
2143	Inżynierowie inżynierii środowiska	17	15	11	2	18,18	3	0	0		0,00	9,42	0,00		27,27	0,88	-	-	0,00
2144	Inżynierowie mechanicy	10	11	1	0	0,00	0	3	0	66,67	66,67	2,67	2,25	1,19	0,00	1,10	-	-	0,00
2145	Inżynierowie chemicy i pokrewni	2	3	1	0	0,00	1	0	1		0,00	1,25	0,08	15,00	100,00	1,50	-	-	0,00
2146	Inżynierowie górnictwa i metalurgii	11	10	9	0	0,00	5	1	1	100,00	100,00	7,25	0,17	43,50	55,56	0,91	-	-	0,00
2149	Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani	37	28	17	4	23,53	5	3	1	33,33	33,33	12,83	0,33	38,50	29,41	0,76	-	-	0,00
2151	Inżynierowie elektrycy	1	2	2	0	0,00	2	2	1	0,00	0,00	2,58	0,25	10,33	100,00	2,00	-	-	0,00
2152	Inżynierowie elektronicy	8	9	3	0	0,00	2	0	0		0,00	3,08	0,00		66,67	1,13	-	-	0,00
2153	Inżynierowie telekomunikacji	1	0	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,33	0,00		0,00	0,00	-	-	0,00
2161	Architekci	8	10	2	0	0,00	2	3	0	100,00	33,33	4,33	0,25	17,33	100,00	1,25	-	-	0,00
2162	Architekci krajobrazu	1	0	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,67	0,00		0,00	0,00	-	-	0,00
2163	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	0	1	3	0	0,00	3	2	0	0,00	0,00	3,42	0,17	20,50	100,00		-	-	0,00
2164	Urbaniści i inżynierowie ruchu drogowego	1	1	0	0		0	0	0		0,00	0,08	0,00			1,00	-	-	0,00
2165	Kartografowie i geodeci	4	7	2	0	0,00	2	3	0	66,67	33,33	3,25	0,25	13,00	100,00	1,75	-	-	0,00
2166	Projektanci grafiki i multimediów	7	8	2	0	0,00	1	7	0	57,14	42,86	2,58	1,58	1,63	50,00	1,14	-	-	0,00
2211	Lekarze bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia	6	8	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,58	0,00		0,00	1,33	-	-	0,00
2212	Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	3	3	0	0		0	0	0		0,00	0,33	0,00			1,00	-	-	0,00
2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	11	11	14	0	0,00	12	6	0	0,00	0,00	15,83	0,50	31,67	85,71	1,00	-	-	0,00
2222	Pielęgniarki z tytułem specjalisty	1	0	1	0	0,00	0	1	0	0,00	0,00	0,67	0,08	8,00	0,00	0,00	-	-	0,00
2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	2	1	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,50	0,00		0,00	0,50	-	-	0,00

2240	Specjaliści do spraw ratownictwa medycznego	2	2	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,42	0,00		0,00	1,00	-	-	0,00
2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	10	8	2	1	50,00	0	1	0	100,00	0,00	0,75	0,08	9,00	0,00	0,80	-	-	0,00
2252	Lekarze weterynarii specjaliści	0	0	0	0		0	4	0	0,00	0,00	0,00	0,33	0,00			max deficyt	-	0,00
2261	Lekarze dentyści bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia	5	4	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,42	0,00		0,00	0,80	-	-	0,00
2262	Lekarze dentyści specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	1	1	0	0		0	0	0		0,00	0,08	0,00			1,00	-	-	0,00
2271	Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	1	1	0	0		0	0	0		0,00	0,00	0,00			1,00	-	-	0,00
2281	Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	1	1	0	0		0	0	0		0,00	0,17	0,00			1,00	-	-	0,00
2282	Farmaceuci specjaliści	3	3	2	0	0,00	1	0	0		0,00	2,42	0,00		50,00	1,00	-	-	0,00
2291	Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska	23	23	6	1	16,67	1	1	0	100,00	100,00	6,67	0,08	80,00	16,67	1,00	-	-	0,00
2292	Fizjoterapeuci	23	23	9	2	22,22	4	4	0	100,00	75,00	9,83	0,33	29,50	44,44	1,00	-	-	0,00
2293	Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia	3	4	0	0		0	1	0	100,00	0,00	0,25	0,08	3,00		1,33	-	-	0,00
2294	Audiofonolodzy i logopedzi	1	0	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,50	0,00		0,00	0,00	-	-	0,00
2295	Optometryści	1	1	0	0		0	0	0		0,00	0,25	0,00			1,00	-	-	0,00
2299	Specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani	12	13	5	1	20,00	2	2	0	100,00	0,00	6,67	0,17	40,00	40,00	1,08	-	-	0,00
2310	Nauczyciele akademiccy	2	1	2	0	0,00	1	0	0		0,00	2,42	0,00		50,00	0,50	-	-	0,00
2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	13	10	4	0	0,00	1	0	0		0,00	3,50	0,00		25,00	0,77	-	-	0,00
2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	40	41	18	0	0,00	10	0	0		0,00	20,17	0,00		55,56	1,03	-	-	0,00
2341	Nauczyciele szkół podstawowych	15	18	8	3	37,50	2	4	0	25,00	25,00	9,92	0,33	29,75	25,00	1,20	-	-	0,00
2342	Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	15	16	9	0	0,00	5	8	0	75,00	75,00	10,75	0,67	16,12	55,56	1,07	-	-	0,00
2351	Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	1	0	1	0	0,00	0	4	0	100,00	100,00	0,17	0,33	0,50	0,00	0,00	-	-	0,00
2352	Nauczyciele szkół specjalnych	0	2	1	0	0,00	1	0	0		0,00	1,83	0,00		100,00		-	-	0,00
2353	Lektorzy języków obcych	2	2	2	1	50,00	1	0	0		0,00	2,17	0,00		50,00	1,00	-	-	0,00
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	70	90	26	0	0,00	14	11	0	90,91	81,82	34,25	0,92	37,36	53,85	1,29	-	-	0,01
2411	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	15	13	6	0	0,00	1	3	1	0,00	0,00	5,08	0,33	15,25	16,67	0,87	-	-	0,00
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	5	7	6	1	16,67	4	9	0	0,00	0,00	6,42	0,75	8,56	66,67	1,40	-	-	0,00
2413	Analitycy finansowi	39	38	32	1	3,13	16	3	0	0,00	0,00	31,50	0,25	126,00	50,00	0,97	-	-	0,00
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	157	159	84	7	8,33	38	11	14	72,73	45,45	83,83	2,08	40,24	45,24	1,01	-	-	0,01
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	108	104	69	6	8,70	36	37	15	97,30	67,57	65,00	4,33	15,00	52,17	0,96	-	-	0,01

2423	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	25	24	15	1	6,67	4	6	14	50,00	50,00	12,83	1,67	7,70	26,67	0,96	-	-	0,00
2424	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	3	0	4	0	0,00	1	0	0		0,00	2,00	0,00		25,00	0,00	-	-	0,00
2431	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	33	34	28	1	3,57	16	5	3	60,00	40,00	24,42	1,67	14,65	57,14	1,03	-	-	0,00
2432	Specjaliści do spraw public relations	2	2	1	0	0,00	1	1	0	100,00	100,00	1,25	0,08	15,00	100,00	1,00	-	-	0,00
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	24	20	12	0	0,00	3	37	23	29,73	29,73	10,67	6,00	1,78	25,00	0,83	-	-	0,00
2440	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	15	17	3	0	0,00	0	3	14	100,00	100,00	3,50	1,42	2,47	0,00	1,13	-	-	0,00
2511	Analitycy systemów komputerowych	1	2	1	0	0,00	1	0	0		0,00	1,42	0,00		100,00	2,00	-	-	0,00
2512	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	2	2	0	0		0	0	0		0,00	0,75	0,00			1,00	-	-	0,00
2513	Projektanci aplikacji sieciowych i multimediów	1	1	0	0		0	0	0		0,00	0,17	0,00			1,00	-	-	0,00
2514	Programiści aplikacji	3	3	0	0		0	3	1	66,67	33,33	1,50	0,33	4,50		1,00	-	-	0,00
2519	Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani	37	34	18	1	5,56	8	4	14	100,00	75,00	18,50	1,50	12,33	44,44	0,92	-	-	0,00
2522	Administratorzy systemów komputerowych	0	0	0	0		0	0	0		0,00	0,00	0,00				-	-	0,00
2523	Specjaliści do spraw sieci komputerowych	1	1	3	0	0,00	3	0	1		0,00	3,58	0,08	43,00	100,00	1,00	-	-	0,00
2529	Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0	1	0	0		0	0	0		0,00	0,42	0,00				-	-	0,00
2611	Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	3	3	0	0		0	2	0	100,00	100,00	0,83	0,17	5,00		1,00	-	-	0,00
2619	Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	44	43	16	3	18,75	3	13	0	23,08	15,38	17,17	1,08	15,85	18,75	0,98	-	-	0,00
2621	Archiwiści i muzealnicy	2	2	1	0	0,00	0	2	0	100,00	100,00	0,42	0,17	2,50	0,00	1,00	-	-	0,00
2622	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	11	7	9	1	11,11	4	1	0	0,00	0,00	7,08	0,08	85,00	44,44	0,64	-	-	0,00
2631	Ekonomiści	47	45	29	1	3,45	11	0	0		0,00	24,50	0,00		37,93	0,96	-	-	0,00
2632	Archeolodzy, socjolodzy i specjaliści dziedzin pokrewnych	33	32	16	0	0,00	8	1	0	100,00	100,00	18,75	0,08	225,00	50,00	0,97	-	-	0,00
2633	Filozofowie, historycy i politolodzy	24	28	11	0	0,00	4	0	0		0,00	10,67	0,00		36,36	1,17	-	-	0,00
2634	Psycholodzy i pokrewni	7	6	5	0	0,00	3	6	0	66,67	66,67	4,25	0,50	8,50	60,00	0,86	nadwyżka	-	0,00
2635	Specjaliści do spraw społecznych	20	21	19	2	10,53	10	3	0	100,00	33,33	16,92	0,25	67,67	52,63	1,05	-	-	0,00
2636	Duchowni i osoby konsekrowane	1	2	0	0		0	0	0		0,00	0,33	0,00			2,00	-	-	0,00
2641	Literaci i inni autorzy tekstów	0	0	0	0		0	0	0		0,00	0,00	0,00				-	-	0,00
2642	Dziennikarze	13	16	7	1	14,29	4	2	0	100,00	100,00	7,58	0,17	45,50	57,14	1,23	-	-	0,00
2643	Filolodzy i tłumacze	31	32	16	2	12,50	4	0	0		0,00	18,50	0,00		25,00	1,03	-	-	0,00
2651	Artyści plastycy	7	9	0	0		0	3	0	66,67	66,67	3,67	0,25	14,67		1,29	-	-	0,00

2652	Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy	2	1	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,17	0,00		0,00	0,50	-	-	0,00
2653	Choreografowie i tancerze	1	0	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,42	0,00		0,00	0,00	-	-	0,00
2654	Producenci filmowi, reżyserzy i pokrewni	1	0	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,67	0,00		0,00	0,00	-	-	0,00
3111	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	23	26	15	0	0,00	10	7	0	14,29	14,29	16,83	0,58	28,86	66,67	1,13	-	-	0,00
3112	Technicy budownictwa	56	72	41	2	4,88	25	4	0	25,00	25,00	50,75	0,33	152,25	60,98	1,29	-	-	0,01
3113	Technicy elektrycy	48	42	39	0	0,00	22	11	0	9,09	9,09	41,17	0,92	44,91	56,41	0,88	nadwyżka	-	0,01
3114	Technicy elektronicy i pokrewni	88	84	55	0	0,00	31	2	0	50,00	0,00	54,92	0,17	329,50	56,36	0,95	nadwyżka	-	0,01
3115	Technicy mechanicy	108	131	69	0	0,00	35	20	1	65,00	65,00	88,58	2,75	32,21	50,72	1,21	-	-	0,01
3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	2	4	0	0		0	0	0		0,00	2,50	0,00			2,00	-	-	0,00
3117	Technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni	4	3	2	0	0,00	1	0	0		0,00	1,50	0,00		50,00	0,75	-	-	0,00
3118	Kreślarze	1	1	1	0	0,00	1	0	0		0,00	0,33	0,00		100,00	1,00	-	-	0,00
3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	40	44	24	1	4,17	13	36	32	8,33	2,78	27,50	16,67	1,65	54,17	1,10	-	-	0,01
3122	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	5	5	2	0	0,00	1	0	0		0,00	1,08	0,00		50,00	1,00	-	-	0,00
3123	Mistrzowie produkcji w budownictwie	2	1	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,33	0,00		0,00	0,50	-	-	0,00
3131	Operatorzy urządzeń energetycznych	18	23	14	0	0,00	8	2	0	0,00	0,00	17,75	0,17	106,50	57,14	1,28	-	-	0,00
3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	2	4	0	0		0	0	0		0,00	1,17	0,00			2,00	-	-	0,00
3133	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów w przemyśle chemicznym	1	0	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,17	0,00		0,00	0,00	-	-	0,00
3135	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów metalurgicznych	1	0	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,25	0,00		0,00	0,00	-	-	0,00
3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0	1	0	0		0	2	0	50,00	50,00	0,00	0,17	0,00			max deficyt	-	0,00
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	29	44	9	0	0,00	7	0	0		0,00	16,75	0,00		77,78	1,52	-	-	0,00
3143	Technicy leśnictwa	3	3	2	0	0,00	1	0	0		0,00	2,83	0,00		50,00	1,00	-	-	0,00
3144	Technicy technologii żywności	8	9	6	0	0,00	3	0	1		0,00	5,83	0,08	70,00	50,00	1,13	-	-	0,00
3153	Piloci statków powietrznych i personel pokrewny	5	4	1	0	0,00	1	0	0		0,00	1,00	0,00		100,00	0,80	max nadwyżka	-	0,00
3154	Kontrolerzy ruchu lotniczego i personel pokrewny	0	1	0	0		0	0	0		0,00	0,00	0,00				-	-	0,00
3211	Operatorzy aparatury medycznej	5	5	1	0	0,00	1	1	0	0,00	0,00	1,50	0,08	18,00	100,00	1,00	-	-	0,00
3212	Technicy analityki medycznej	1	1	2	0	0,00	1	0	0		0,00	2,25	0,00		50,00	1,00	-	-	0,00
3213	Technicy farmaceutyczni	19	17	12	1	8,33	5	2	0	100,00	100,00	10,08	0,17	60,50	41,67	0,89	-	-	0,00
3214	Technicy medyczni i dentystyczni	2	2	1	0	0,00	0	1	0	100,00	0,00	0,58	0,08	7,00	0,00	1,00	-	-	0,00

3220	Dietetycy i żywieniowcy	29	36	18	3	16,67	10	1	0	0,00	0,00	20,67	0,08	248,00	55,56	1,24	-	-	0,00
3230	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	1	1	0	0		0	0	0		0,00	0,08	0,00			1,00	-	-	0,00
3240	Technicy weterynarii	4	4	4	0	0,00	1	1	0	100,00	100,00	3,50	0,08	42,00	25,00	1,00	-	-	0,00
3251	Asystenci dentystyczni	11	13	8	1	12,50	3	1	0	100,00	100,00	7,58	0,08	91,00	37,50	1,18	-	-	0,00
3253	Optycy okularowi	2	3	0	0		0	0	0		0,00	1,83	0,00			1,50	-	-	0,00
3254	Technicy fizjoterapii i masażyści	7	6	5	1	20,00	3	0	0		0,00	4,58	0,00		60,00	0,86	max nadwyżka	-	0,00
3255	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	41	48	19	1	5,26	8	5	0	80,00	40,00	22,42	0,42	53,80	42,11	1,17	-	-	0,00
3256	Ratownicy medyczni	7	3	7	2	28,57	2	0	0		0,00	5,00	0,00		28,57	0,43	-	-	0,00
3259	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	5	7	7	0	0,00	6	40	0	100,00	97,50	6,58	4,33	1,52	85,71	1,40	-	-	0,00
3312	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	11	12	7	0	0,00	4	0	14		0,00	8,67	1,17	7,43	57,14	1,09	-	-	0,00
3313	Księgowi	40	37	40	1	2,50	24	34	0	67,65	55,88	37,17	2,83	13,12	60,00	0,93	nadwyżka	-	0,01
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	117	120	93	0	0,00	48	1	0	100,00	100,00	93,50	0,08	1122,00	51,61	1,03	-	-	0,01
3315	Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)	0	1	1	0	0,00	1	0	0		0,00	1,00	0,00		100,00		-	-	0,00
3321	Agenci ubezpieczeniowi	8	8	8	0	0,00	6	5	0	80,00	80,00	7,83	1,42	5,53	75,00	1,00	-	-	0,00
3322	Przedstawiciele handlowi	56	64	39	0	0,00	22	31	35	9,68	6,45	45,92	9,50	4,83	56,41	1,14	-	-	0,01
3323	Zaopatrzeniowcy	12	14	9	0	0,00	4	2	0	0,00	0,00	10,92	0,17	65,50	44,44	1,17	-	-	0,00
3324	Pośrednicy handlowi	3	3	1	0	0,00	0	0	0		0,00	2,08	0,00		0,00	1,00	-	-	0,00
3331	Spedytorzy i pokrewni	26	30	11	2	18,18	8	7	0	42,86	42,86	13,25	0,58	22,71	72,73	1,15	-	-	0,00
3332	Organizatorzy konferencji i imprez	2	3	0	0		0	2	0	100,00	50,00	1,25	0,17	7,50		1,50	-	-	0,00
3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	2	1	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,33	0,00		0,00	0,50	-	-	0,00
3334	Agenci i administratorzy nieruchomości	0	0	0	0		0	1	0	100,00	100,00	0,00	0,08	0,00			max deficyt	-	0,00
3339	Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	6	8	1	0	0,00	1	0	0		0,00	2,25	0,00		100,00	1,33	-	-	0,00
3341	Kierownicy biura	1	0	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,92	0,00		0,00	0,00	-	-	0,00
3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	49	53	38	0	0,00	25	11	0	90,91	27,27	43,08	0,92	47,00	65,79	1,08	-	-	0,01
3344	Sekretarze medyczni i pokrewni	2	3	2	0	0,00	1	0	0		0,00	1,83	0,00		50,00	1,50	-	-	0,00
3351	Funkcjonariusze celni i ochrony granic	1	1	0	0		0	0	0		0,00	0,42	0,00			1,00	-	-	0,00
3352	Urzędnicy do spraw podatków	1	1	0	0		0	0	48		0,00	0,50	4,00	0,13		1,00	deficyt	-	0,00
3355	Policjanci	8	6	3	0	0,00	0	0	0		0,00	3,67	0,00		0,00	0,75	-	-	0,00
3356	Funkcjonariusze służby więziennej	3	2	2	0	0,00	1	9	0	0,00	0,00	1,25	0,75	1,67	50,00	0,67	-	-	0,00

3359	Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani	0	1	0	0		0	0	0		0,00	0,17	0,00				-	-	0,00
3411	Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny	4	4	3	0	0,00	2	1	0	100,00	100,00	2,25	0,08	27,00	66,67	1,00	-	-	0,00
3412	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	37	41	18	0	0,00	10	22	0	50,00	22,73	22,83	1,83	12,45	55,56	1,11	-	-	0,00
3422	Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	3	2	1	0	0,00	0	1	0	100,00	100,00	0,75	0,08	9,00	0,00	0,67	-	-	0,00
3423	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	7	8	2	0	0,00	1	0	0		0,00	2,92	0,00		50,00	1,14	-	-	0,00
3431	Fotografowie	11	11	7	1	14,29	3	2	0	100,00	0,00	6,17	0,17	37,00	42,86	1,00	-	-	0,00
3432	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	18	18	13	1	7,69	7	9	0	55,56	55,56	13,83	1,75	7,90	53,85	1,00	-	-	0,00
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	3	4	2	0	0,00	2	25	0	96,00	84,00	2,50	2,08	1,20	100,00	1,33	-	-	0,00
3434	Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	16	20	9	2	22,22	5	4	0	25,00	0,00	9,58	0,33	28,75	55,56	1,25	-	-	0,00
3436	Muzycy i pokrewni	14	11	4	0	0,00	1	0	0		0,00	3,17	0,00		25,00	0,79	-	-	0,00
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	3	5	1	0	0,00	1	21	0	0,00	0,00	2,33	1,75	1,33	100,00	1,67	-	-	0,00
3512	Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	46	47	25	7	28,00	11	8	0	50,00	37,50	20,33	0,67	30,50	44,00	1,02	-	-	0,00
3513	Operatorzy sieci i systemów komputerowych	0	2	1	0	0,00	1	1	0	100,00	0,00	2,50	0,08	30,00	100,00		-	-	0,00
3514	Technicy sieci internetowych	0	0	0	0		0	4	0	50,00	50,00	0,00	0,33	0,00			max deficyt	-	0,00
3521	Operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku	2	2	2	0	0,00	1	0	0		0,00	2,42	0,00		50,00	1,00	-	-	0,00
3522	Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych	2	2	2	0	0,00	1	2	0	0,00	0,00	1,33	0,17	8,00	50,00	1,00	-	-	0,00
4110	Pracownicy obsługi biurowej	229	252	169	4	2,37	95	341	0	91,50	77,42	183,25	29,42	6,23	56,21	1,10	-	-	0,03
4120	Sekretarki (ogólne)	17	16	13	1	7,69	6	18	0	72,22	66,67	12,92	1,50	8,61	46,15	0,94	-	-	0,00
4131	Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu	3	3	0	0		0	1	0	100,00	100,00	0,50	0,08	6,00		1,00	-	-	0,00
4132	Operatorzy wprowadzania danych	10	9	6	2	33,33	1	0	0		0,00	4,17	0,00		16,67	0,90	-	-	0,00
4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	31	37	18	0	0,00	11	0	0		0,00	23,67	1,00	23,67	61,11	1,19	-	-	0,00
4212	Bukmacherzy, krupierzy i pokrewni	1	2	1	0	0,00	1	1	0	0,00	0,00	1,58	0,08	19,00	100,00	2,00	-	-	0,00
4213	Pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych	1	1	1	0	0,00	1	0	0		0,00	0,33	0,00		100,00	1,00	-	-	0,00
4214	Windykatorzy i pokrewni	3	2	2	0	0,00	0	0	0		0,00	1,42	0,00		0,00	0,67	-	-	0,00
4221	Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	15	12	11	0	0,00	6	4	0	100,00	100,00	10,33	0,33	31,00	54,55	0,80	-	-	0,00
4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	4	2	2	0	0,00	0	0	1		0,00	2,00	0,08	24,00	0,00	0,50	-	-	0,00
4223	Operatorzy centrali telefonicznych	6	9	6	0	0,00	6	0	0		0,00	8,33	0,00		100,00	1,50	-	-	0,00
4224	Recepcjoniści hotelowi	50	52	21	6	28,57	5	1	0	0,00	0,00	18,92	1,08	17,46	23,81	1,04	-	-	0,00

4225	Pracownicy biur informacji	1	1	0	0		0	3	0	33,33	33,33	0,17	0,25	0,67		1,00	deficyt	-	0,00
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	16	14	12	0	0,00	5	20	0	90,00	75,00	12,00	1,67	7,20	41,67	0,88	-	-	0,00
4227	Ankieterzy	7	6	3	0	0,00	2	0	0		0,00	2,00	0,00		66,67	0,86	max nadwyżka	-	0,00
4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	30	35	21	0	0,00	15	11	0	54,55	45,45	28,33	0,92	30,91	71,43	1,17	-	-	0,00
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	9	15	10	0	0,00	7	2	0	50,00	50,00	12,33	0,17	74,00	70,00	1,67	-	-	0,00
4321	Magazynierzy i pokrewni	256	268	143	0	0,00	86	372	14	7,53	4,03	151,58	73,17	2,07	60,14	1,05	-	-	0,03
4322	Planiści produkcyjni	1	1	0	0		0	0	0		0,00	0,17	0,00			1,00	-	-	0,00
4323	Pracownicy do spraw transportu	11	12	10	0	0,00	7	3	0	0,00	0,00	10,00	0,25	40,00	70,00	1,09	-	-	0,00
4411	Pomocnicy biblioteczni	0	0	0	0		0	1	0	100,00	100,00	0,00	0,08	0,00			max deficyt	-	0,00
4412	Listonosze i pokrewni	17	20	9	0	0,00	7	9	0	22,22	0,00	10,75	0,75	14,33	77,78	1,18	-	-	0,00
4414	Technicy archiwiści i pokrewni	1	1	0	0		0	1	0	100,00	0,00	0,08	0,08	1,00		1,00	równowaga	-	0,00
4415	Pracownicy działów kadr	0	2	1	0	0,00	1	0	0		0,00	1,42	0,00		100,00		-	-	0,00
4419	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	10	11	6	0	0,00	4	7	1	71,43	71,43	6,33	0,67	9,50	66,67	1,10	-	-	0,00
5111	Stewardzi	1	0	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,08	0,00		0,00	0,00	-	-	0,00
5112	Konduktorzy i pokrewni	0	1	1	0	0,00	1	0	0		0,00	1,00	0,00		100,00		-	-	0,00
5120	Kucharze	138	140	97	6	6,19	55	55	0	16,36	7,27	98,42	6,58	14,95	56,70	1,01	-	-	0,02
5131	Kelnerzy	50	53	34	0	0,00	16	34	0	20,59	11,76	36,58	5,83	6,27	47,06	1,06	-	-	0,01
5132	Barmani	25	28	20	1	5,00	14	5	0	40,00	40,00	23,33	0,42	56,00	70,00	1,12	-	-	0,00
5141	Fryzjerzy	119	128	65	5	7,69	32	40	0	72,50	62,50	67,50	3,33	20,25	49,23	1,08	-	-	0,01
5142	Kosmetyczki i pokrewni	32	36	18	0	0,00	9	16	0	87,50	75,00	19,00	1,33	14,25	50,00	1,13	-	-	0,00
5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	4	4	2	0	0,00	1	2	0	100,00	100,00	1,92	0,17	11,50	50,00	1,00	-	-	0,00
5152	Pracownicy usług domowych	1	1	3	0	0,00	3	0	14		0,00	3,58	1,17	3,07	100,00	1,00	-	-	0,00
5153	Gospodarze budynków	96	95	92	0	0,00	67	297	0	88,55	87,21	81,33	191,75	0,42	72,83	0,99	-	-	0,04
5163	Pracownicy zakładów pogrzebowych	2	2	3	0	0,00	2	0	0		0,00	3,25	0,00		66,67	1,00	-	-	0,00
5164	Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami	2	2	0	0		0	1	0	100,00	100,00	1,08	0,08	13,00		1,00	-	-	0,00
5165	Instruktorzy nauki jazdy	1	2	0	0		0	0	0		0,00	0,92	0,00			2,00	-	-	0,00
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	7	8	3	1	33,33	1	0	0		0,00	3,58	0,00		33,33	1,14	-	-	0,00
5211	Sprzedawcy na targowiskach i bazarach	0	0	0	0		0	1	0	0,00	0,00	0,00	0,08	0,00			max deficyt	-	0,00

5212	Uliczni sprzedawcy żywności	0	0	0	0		0	0	14		0,00	0,00	1,17	0,00			max deficyt	-	0,00
5221	Właściciele sklepów	11	10	7	0	0,00	1	0	14		0,00	6,92	1,17	5,93	14,29	0,91	-	-	0,00
5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	5	7	2	0	0,00	1	2	0	0,00	0,00	3,33	0,17	20,00	50,00	1,40	-	-	0,00
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	766	830	621	6	0,97	381	188	55	45,74	40,43	662,00	34,25	19,33	61,35	1,08	-	-	0,10
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	107	115	66	1	1,52	36	59	14	10,17	8,47	74,75	6,08	12,29	54,55	1,07	-	-	0,01
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	5	4	1	0	0,00	0	5	0	20,00	20,00	0,50	0,42	1,20	0,00	0,80	-	-	0,00
5244	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	31	32	17	1	5,88	7	41	0	12,20	9,76	16,67	3,42	4,88	41,18	1,03	-	-	0,00
5245	Sprzedawcy w stacji paliw	15	13	9	0	0,00	3	11	0	27,27	9,09	9,92	0,92	10,82	33,33	0,87	-	-	0,00
5246	Wydawcy posiłków	4	2	3	0	0,00	1	1	0	0,00	0,00	2,33	0,08	28,00	33,33	0,50	-	-	0,00
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	46	47	34	1	2,94	24	26	63	19,23	11,54	36,17	7,42	4,88	70,59	1,02	-	-	0,01
5311	Opiekunowie dziecięcy	2	1	1	0	0,00	0	4	0	100,00	25,00	0,50	0,33	1,50	0,00	0,50	-	-	0,00
5312	Asystenci nauczycieli	6	4	2	0	0,00	0	6	0	100,00	66,67	1,50	0,50	3,00	0,00	0,67	-	-	0,00
5321	Pomocniczy personel medyczny	2	3	0	0		0	2	0	100,00	100,00	0,83	0,17	5,00		1,50	-	-	0,00
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	5	4	2	0	0,00	0	0	0		0,00	1,42	0,00		0,00	0,80	-	-	0,00
5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	11	12	7	0	0,00	6	0	0		0,00	6,75	0,00		85,71	1,09	-	-	0,00
5411	Strażacy	1	1	1	0	0,00	1	0	0		0,00	1,67	0,00		100,00	1,00	-	-	0,00
5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	120	125	102	1	0,98	58	77	0	1,30	1,30	100,50	12,42	8,09	56,86	1,04	-	-	0,02
5419	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	3	4	1	0	0,00	0	0	0		0,00	1,08	0,00		0,00	1,33	-	-	0,00
6111	Rolnicy upraw polowych	8	10	11	0	0,00	9	0	0		0,00	12,75	0,00		81,82	1,25	-	-	0,00
6112	Sadownicy	4	5	3	0	0,00	3	0	0		0,00	3,42	0,00		100,00	1,25	-	-	0,00
6113	Ogrodnicy	82	93	60	1	1,67	38	19	0	31,58	31,58	61,67	1,58	38,95	63,33	1,13	-	-	0,01
6121	Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	0	1	1	0	0,00	1	0	0		0,00	1,42	0,00		100,00		-	-	0,00
6123	Pszczelarze i hodowcy jedwabników	2	2	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,17	0,00		0,00	1,00	-	-	0,00
6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	2	3	3	0	0,00	2	0	0		0,00	3,75	0,00		66,67	1,50	-	-	0,00
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	5	4	9	0	0,00	7	3	0	33,33	0,00	8,42	0,25	33,67	77,78	0,80	nadwyżka	-	0,00
6222	Rybacy śródlądowi	1	0	1	0	0,00	1	0	0		0,00	0,42	0,00		100,00	0,00	max nadwyżka	-	0,00
6330	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	1	2	1	0	0,00	0	0	0		0,00	1,25	0,00		0,00	2,00	-	-	0,00
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i	6	3	6	0	0,00	3	15	0	66,67	66,67	5,17	1,25	4,13	50,00	0,50	-	-	0,00

	konserwatorzy budynków																		
7112	Murarze i pokrewni	84	101	98	0	0,00	75	103	0	0,00	0,00	106,92	14,58	7,33	76,53	1,20	-	-	0,02
7113	Robotnicy obróbki kamienia	1	2	1	0	0,00	1	4	0	25,00	25,00	1,33	0,33	4,00	100,00	2,00	-	-	0,00
7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	33	33	19	0	0,00	9	24	0	0,00	0,00	19,08	2,00	9,54	47,37	1,00	-	-	0,00
7115	Cieśle i stolarze budowlani	28	26	28	0	0,00	15	21	0	0,00	0,00	26,83	1,75	15,33	53,57	0,93	-	-	0,00
7116	Robotnicy budowy dróg	2	0	2	0	0,00	0	0	0		0,00	1,75	0,00		0,00	0,00	-	-	0,00
7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1	3	1	0	0,00	1	18	0	0,00	0,00	1,67	1,50	1,11	100,00	3,00	-	-	0,00
7121	Dekarze	17	16	21	0	0,00	14	14	0	0,00	0,00	19,58	1,17	16,79	66,67	0,94	nadwyżka	-	0,00
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	15	20	9	0	0,00	7	33	0	9,09	3,03	13,08	2,75	4,76	77,78	1,33	-	-	0,00
7123	Tynkarze i pokrewni	9	9	9	0	0,00	7	15	0	0,00	0,00	9,33	7,25	1,29	77,78	1,00	-	-	0,00
7124	Monterzy izolacji	9	8	4	0	0,00	3	142	0	0,00	0,00	4,00	11,83	0,34	75,00	0,89	-	-	0,00
7125	Szklarze	6	11	4	0	0,00	3	5	0	40,00	40,00	5,75	0,42	13,80	75,00	1,83	-	-	0,00
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	60	56	59	0	0,00	35	18	0	11,11	0,00	56,33	3,50	16,10	59,32	0,93	nadwyżka	-	0,01
7127	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	11	8	5	0	0,00	1	8	0	12,50	0,00	3,83	0,67	5,75	20,00	0,73	-	-	0,00
7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	14	22	9	1	11,11	5	27	0	3,70	0,00	11,83	2,25	5,26	55,56	1,57	-	-	0,00
7131	Malarze budowlani i pokrewni	34	39	37	1	2,70	23	16	0	12,50	6,25	36,83	1,33	27,63	62,16	1,15	-	-	0,01
7132	Lakiernicy	35	32	22	0	0,00	12	8	0	37,50	37,50	20,50	1,67	12,30	54,55	0,91	-	-	0,00
7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	13	12	14	0	0,00	9	3	0	33,33	0,00	11,75	0,25	47,00	64,29	0,92	nadwyżka	-	0,00
7212	Spawacze i pokrewni	59	65	29	0	0,00	14	70	0	10,00	4,29	33,25	10,83	3,07	48,28	1,10	-	-	0,01
7213	Blacharze	31	37	21	0	0,00	13	13	0	0,00	0,00	24,58	3,08	7,97	61,90	1,19	-	-	0,00
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	37	40	26	0	0,00	12	45	0	6,67	0,00	28,42	3,75	7,58	46,15	1,08	-	-	0,00
7215	Takielarze i monterzy konstrukcji linowych	0	2	1	0	0,00	1	0	0		0,00	2,17	0,00		100,00		-	-	0,00
7221	Kowale i operatorzy pras kuźniczych	1	2	0	0		0	0	0		0,00	0,83	0,00			2,00	-	-	0,00
7222	Ślusarze i pokrewni	158	176	160	0	0,00	101	67	0	25,37	14,93	152,58	5,58	27,33	63,13	1,11	-	-	0,02
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	54	57	40	0	0,00	25	29	0	44,83	31,03	44,50	3,42	13,02	62,50	1,06	-	-	0,01
7224	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	4	4	4	0	0,00	3	0	0		0,00	4,50	0,00		75,00	1,00	-	-	0,00
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	134	149	94	5	5,32	51	35	0	28,57	11,43	94,75	7,92	11,97	54,26	1,11	-	-	0,02
7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	76	92	58	0	0,00	29	22	0	13,64	4,55	64,08	1,83	34,95	50,00	1,21	-	-	0,01

7311	Mechanicy precyzyjni	6	7	6	0	0,00	5	1	0	0,00	0,00	7,33	0,08	88,00	83,33	1,17	-	-	0,00
7313	Jubilerzy, złotnicy i pokrewni	1	1	0	0		0	0	0		0,00	0,08	0,00			1,00	-	-	0,00
7314	Ceramicy i pokrewni	6	10	1	0	0,00	0	0	0		0,00	3,58	0,00		0,00	1,67	-	-	0,00
7315	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	5	3	8	0	0,00	6	0	0		0,00	8,42	0,00		75,00	0,60	max nadwyżka	-	0,00
7316	Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	9	5	5	0	0,00	0	1	0	0,00	0,00	2,17	0,08	26,00	0,00	0,56	-	-	0,00
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	3	8	3	0	0,00	2	0	0		0,00	5,33	0,00		66,67	2,67	-	-	0,00
7321	Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	0	1	0	0		0	0	0		0,00	0,83	0,00				-	-	0,00
7322	Drukarze	2	3	2	0	0,00	1	0	0		0,00	1,83	0,00		50,00	1,50	-	-	0,00
7323	Introligatorzy i pokrewni	10	9	8	0	0,00	4	1	0	100,00	100,00	5,75	0,08	69,00	50,00	0,90	-	-	0,00
7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	13	19	8	0	0,00	6	22	0	4,55	0,00	10,42	1,83	5,68	75,00	1,46	-	-	0,00
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	99	106	77	2	2,60	41	28	0	0,00	0,00	76,92	2,33	32,96	53,25	1,07	-	-	0,01
7413	Monterzy linii elektrycznych	2	4	2	0	0,00	2	0	0		0,00	2,25	0,00		100,00	2,00	-	-	0,00
7421	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	23	24	15	0	0,00	11	1	0	100,00	100,00	16,50	1,08	15,23	73,33	1,04	-	-	0,00
7422	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	8	9	9	0	0,00	6	9	0	44,44	22,22	11,17	0,75	14,89	66,67	1,13	-	-	0,00
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	21	33	17	0	0,00	11	62	0	9,68	9,68	24,33	15,17	1,60	64,71	1,57	-	-	0,01
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	89	90	84	1	1,19	46	17	0	23,53	0,00	81,83	2,42	33,86	54,76	1,01	-	-	0,01
7513	Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	0	1	0	0		0	0	0		0,00	0,58	0,00				-	-	0,00
7515	Klasyfikatorzy żywności i pokrewni	1	0	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,25	0,00		0,00	0,00	-	-	0,00
7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	1	1	3	0	0,00	2	0	0		0,00	2,50	0,00		66,67	1,00	-	-	0,00
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	34	31	35	0	0,00	19	22	0	9,09	9,09	32,08	1,83	17,50	54,29	0,91	-	-	0,01
7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	1	1	1	0	0,00	1	4	0	0,00	0,00	1,50	0,33	4,50	100,00	1,00	-	-	0,00
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	54	58	53	0	0,00	34	27	0	7,41	3,70	51,17	3,25	15,74	64,15	1,07	-	-	0,01
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	3	3	0	0		0	0	0		0,00	0,75	0,00			1,00	-	-	0,00
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	32	39	27	0	0,00	18	5	0	0,00	0,00	28,67	0,42	68,80	66,67	1,22	-	-	0,00
7534	Tapicerzy i pokrewni	3	3	1	0	0,00	1	3	0	0,00	0,00	0,42	1,25	0,33	100,00	1,00	-	-	0,00
7536	Obuwnicy i pokrewni	6	8	5	0	0,00	1	1	0	100,00	100,00	5,75	0,08	69,00	20,00	1,33	-	-	0,00
7542	Strzałowi i pokrewni	1	0	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,83	0,00		0,00	0,00	-	-	0,00
7543	Klasyfikatorzy wyrobów przemysłowych	2	3	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,92	0,00		0,00	1,50	-	-	0,00
7544	Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów	0	0	1	0	0,00	1	0	0		0,00	1,00	0,00		100,00		-	-	0,00

7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0	0	0	0		0	2	0	50,00	50,00	0,00	0,17	0,00			max deficyt	-	0,00
8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	60	61	66	0	0,00	45	0	0		0,00	63,83	0,00		68,18	1,02	-	-	0,01
8112	Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin	0	1	0	0		0	0	0		0,00	0,00	0,00				-	-	0,00
8113	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	1	1	1	0	0,00	1	0	0		0,00	1,58	0,00		100,00	1,00	-	-	0,00
8114	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	4	4	4	0	0,00	2	1	0	0,00	0,00	4,08	0,08	49,00	50,00	1,00	-	-	0,00
8121	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	23	24	22	0	0,00	13	42	0	0,00	0,00	20,83	3,50	5,95	59,09	1,04	-	-	0,00
8122	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	2	4	1	0	0,00	1	0	0		0,00	3,17	0,00		100,00	2,00	-	-	0,00
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	4	5	6	0	0,00	4	0	0		0,00	6,17	0,00		66,67	1,25	-	-	0,00
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	12	11	4	0	0,00	2	12	0	58,33	41,67	4,00	2,00	2,00	50,00	0,92	-	-	0,00
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	39	45	18	0	0,00	12	43	0	0,00	0,00	23,00	3,58	6,42	66,67	1,15	-	-	0,00
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	0	2	0	0		0	0	0		0,00	0,67	0,00				-	-	0,00
8151	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	2	2	3	0	0,00	2	0	0		0,00	3,42	0,00		66,67	1,00	-	-	0,00
8152	Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich	2	1	1	0	0,00	0	2	0	50,00	0,00	0,92	0,17	5,50	0,00	0,50	-	-	0,00
8153	Operatorzy maszyn do szycia	2	1	1	0	0,00	0	13	0	0,00	0,00	0,42	1,08	0,38	0,00	0,50	-	-	0,00
8155	Operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór	0	0	1	0	0,00	1	2	0	0,00	0,00	1,00	0,17	6,00	100,00		-	-	0,00
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	37	41	47	0	0,00	34	0	0		0,00	47,67	0,00		72,34	1,11	-	-	0,01
8157	Operatorzy maszyn do prania	3	3	5	0	0,00	5	0	0		0,00	4,50	0,00		100,00	1,00	-	-	0,00
8159	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	1	0	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,08	0,00		0,00	0,00	-	-	0,00
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	8	9	8	0	0,00	6	3	0	33,33	0,00	9,83	20,25	0,49	75,00	1,13	-	-	0,00
8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	1	2	0	0		0	3	0	100,00	0,00	0,33	0,25	1,33		2,00	-	-	0,00
8172	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	6	11	7	0	0,00	5	15	0	0,00	0,00	7,17	1,25	5,73	71,43	1,83	-	-	0,00
8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	5	5	8	0	0,00	5	0	0		0,00	6,42	0,00		62,50	1,00	-	-	0,00
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	16	23	7	0	0,00	5	2	0	0,00	0,00	13,08	0,17	78,50	71,43	1,44	-	-	0,00
8183	Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek	0	1	1	0	0,00	1	0	0		0,00	1,17	0,00		100,00		-	-	0,00
8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	45	64	38	0	0,00	29	5	0	20,00	0,00	45,67	3,42	13,37	76,32	1,42	-	-	0,01

8211	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	37	51	29	0	0,00	21	368	0	0,27	0,00	34,17	30,67	1,11	72,41	1,38	-	-	0,01
8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	15	13	16	0	0,00	9	111	0	9,91	0,00	13,17	9,25	1,42	56,25	0,87	nadwyżka	-	0,00
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	10	8	10	0	0,00	5	0	0		0,00	9,25	0,00		50,00	0,80	-	-	0,00
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	31	38	22	0	0,00	16	12	0	0,00	0,00	24,00	2,00	12,00	72,73	1,23	-	-	0,00
8311	Maszyniści kolejowi i metra	5	2	5	0	0,00	1	0	0		0,00	2,75	0,00		20,00	0,40	-	-	0,00
8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	11	9	10	0	0,00	4	5	0	0,00	0,00	10,67	0,42	25,60	40,00	0,82	-	-	0,00
8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	99	91	71	0	0,00	39	34	0	8,82	0,00	73,67	3,83	19,22	54,93	0,92	-	-	0,01
8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	10	14	8	0	0,00	6	4	0	0,00	0,00	9,67	0,33	29,00	75,00	1,40	-	-	0,00
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	54	72	46	1	2,17	28	199	1	0,50	0,00	54,17	36,67	1,48	60,87	1,33	-	-	0,01
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	4	3	4	0	0,00	3	4	0	0,00	0,00	2,83	0,33	8,50	75,00	0,75	nadwyżka	-	0,00
8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	15	25	9	0	0,00	7	23	0	21,74	0,00	15,17	6,92	2,19	77,78	1,67	-	-	0,00
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	19	21	17	0	0,00	8	4	1	0,00	0,00	14,58	0,42	35,00	47,06	1,11	-	-	0,00
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	32	29	19	0	0,00	9	148	0	0,68	0,00	16,67	12,33	1,35	47,37	0,91	-	-	0,00
8350	Marynarze i pokrewni (z wyłączeniem sił zbrojnych)	0	0	1	0	0,00	1	0	0		0,00	1,00	0,00		100,00		-	-	0,00
9111	Pomoce domowe i sprzątaczki	1	0	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,42	0,00		0,00	0,00	-	-	0,00
9112	Pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	144	172	150	3	2,00	108	142	0	4,93	3,52	159,00	18,83	8,44	72,00	1,19	-	-	0,03
9121	Praczki ręczne i prasowacze	8	8	8	0	0,00	5	4	0	0,00	0,00	9,58	0,33	28,75	62,50	1,00	-	-	0,00
9122	Czyściciele pojazdów	9	7	10	0	0,00	7	6	0	16,67	16,67	10,33	1,50	6,89	70,00	0,78	nadwyżka	-	0,00
9123	Zmywacze okien	3	2	2	0	0,00	1	0	0		0,00	1,75	0,00		50,00	0,67	-	-	0,00
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem	1	0	1	0	0,00	0	4	0	0,00	0,00	0,08	0,33	0,25	0,00	0,00	-	-	0,00
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	6	7	1	0	0,00	1	0	0		0,00	2,58	0,00		100,00	1,17	-	-	0,00
9311	Robotnicy wykonujący prace proste w kopalniach i kamieniołomach	6	9	8	0	0,00	8	0	0		0,00	10,25	0,00		100,00	1,50	-	-	0,00
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	33	35	40	0	0,00	24	59	0	5,08	0,00	38,92	4,92	7,92	60,00	1,06	-	-	0,01
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	206	216	158	0	0,00	90	88	0	11,36	2,27	165,25	9,33	17,71	56,96	1,05	-	-	0,03
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	41	44	29	0	0,00	18	56	0	10,71	7,14	31,33	4,67	6,71	62,07	1,07	-	-	0,01
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	132	145	122	1	0,82	91	105	0	8,57	6,67	129,83	8,75	14,84	74,59	1,10	-	-	0,02
9332	Prowadzący pojazdy ciągnięte przez zwierzęta	0	0	1	0	0,00	1	0	0		0,00	1,00	0,00		100,00		-	-	0,00

9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	29	28	28	0	0,00	16	12	0	8,33	8,33	27,42	1,00	27,42	57,14	0,97	nadwyżka	-	0,00
9334	Układacze towarów na półkach	11	11	4	1	25,00	2	0	0		0,00	4,58	0,00		50,00	1,00	-	-	0,00
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	4	4	1	0	0,00	0	9	0	0,00	0,00	1,33	0,75	1,78	0,00	1,00	-	-	0,00
9412	Pomoce kuchenne	39	30	38	1	2,63	25	39	0	64,10	46,15	36,67	3,25	11,28	65,79	0,77	nadwyżka	-	0,01
9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	2	3	0	0		0	2	0	0,00	0,00	0,58	0,17	3,50		1,50	-	-	0,00
9520	Uliczni sprzedawcy produktów (z wyłączeniem żywności o krótkim terminie przydatności do spożycia)	1	1	0	0		0	0	0		0,00	0,17	0,00			1,00	-	-	0,00
9611	Ładowacze nieczystości	11	16	7	0	0,00	6	5	0	0,00	0,00	10,67	0,42	25,60	85,71	1,45	-	-	0,00
9612	Sortowacze odpadów	3	2	1	0	0,00	1	4	0	0,00	0,00	1,17	0,33	3,50	100,00	0,67	nadwyżka	-	0,00
9613	Zamiatacze i pokrewni	8	6	9	0	0,00	7	3	0	66,67	0,00	7,42	0,25	29,67	77,78	0,75	nadwyżka	-	0,00
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	11	15	10	0	0,00	7	1	0	0,00	0,00	11,17	1,08	10,31	70,00	1,36	-	-	0,00
9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	3	2	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,67	0,00		0,00	0,67	-	-	0,00
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	84	96	68	1	1,47	39	150	0	3,33	2,00	74,75	15,50	4,82	57,35	1,14	-	-	0,01
Razem		7691	8284	5617	135	2,40	3264	4972	509	27,29	21,76	X	X	X	X	X	X	X	X

*** Należy wpisać jedno z następujących: max deficyt, deficyt, równowaga, nadwyżka, max nadwyżka - w pozostałych przypadkach „ - ”.**

**** Nie dotyczy pierwszego roku prowadzenia monitoringu według nowych zaleceń metodycznych.**

Załącznik nr 2. *Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2015 roku.*

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów**		Liczba bezrobotnych		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
Asystenci dentystyczni	2	1	1		1		50,00%		100,00%	
Blacharze			0	0	3	1			0,00%	0,00%
Ceramicy i pokrewni			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Cieśle i stolarze budowlani			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia			1		1				100,00%	
Dietetycy i żywieniowcy			0	0	5	5			0,00%	0,00%
Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Elektromechanicy i elektromonterzy	2		0	0	13	17	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Fizjoterapeuci			0	0	1	2			0,00%	0,00%
Formierze odlewniczy i pokrewni			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Fotografowie			0	0	3	3			0,00%	0,00%
Fryzjerzy	36	18	5	1	12	18	13,89%	2,78%	41,67%	5,56%
Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni			0	0	4	2			0,00%	0,00%
Hydraulicy i monterzy rurociągów			0	0	4	4			0,00%	0,00%
Introligatorzy i pokrewni			0	0	2	2			0,00%	0,00%
Kelnerzy			0	0	5	6			0,00%	0,00%

Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych			0		1				0,00%	
Konsultanci i inni pracownicy biur podróży				0		1				0,00%
Kosmetyczki i pokrewni			1		3				33,33%	
Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni			0	0	19	15			0,00%	0,00%
Kucharze			3	2	13	14			23,08%	14,29%
Lakiernicy			0	0	1	3			0,00%	0,00%
Magazynierzy i pokrewni			0		1				0,00%	
Malarze budowlani i pokrewni			0	0	4	5			0,00%	0,00%
Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych			0	0	14	18			0,00%	0,00%
Mechanicy pojazdów samochodowych	17	5	1	1	14	13	5,88%	5,88%	7,14%	7,69%
Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych			0		1				0,00%	
Monterzy linii elektrycznych			0		1				0,00%	
Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych			0	0	2	1			0,00%	0,00%
Monterzy sprzętu elektronicznego			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Murarze i pokrewni			0	0	7	6			0,00%	0,00%
Nauczyciele szkół podstawowych				0		2				0,00%
Ogrodnicy			0	0	2	2			0,00%	0,00%
Operatorzy aparatury medycznej			0		1				0,00%	
Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni			0	0	3	3			0,00%	0,00%
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i			0	0	1	1			0,00%	0,00%

pokrewni										
Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych				0		1				0,00%
Operatorzy urządzeń energetycznych			0	0	3	2			0,00%	0,00%
Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych				0		1				0,00%
Optycy okularowi				0		1				0,00%
Piekarze, cukiernicy i pokrewni	2		2	2	5	5	100,00%	100,00%	40,00%	40,00%
Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni				1		1				100,00%
Pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i pokrewne			0		1				0,00%	
Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji				0		1				0,00%
Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani				0		1				0,00%
Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	19	6	1	0	2	2	5,26%	0,00%	50,00%	0,00%
Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń			0	0	3	3			0,00%	0,00%
Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani				0		1				0,00%
Pracownicy obsługi biurowej			0	0	4	1			0,00%	0,00%
Pracownicy ochrony osób i mienia			1	1	1	1			100,00%	100,00%

Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani			0	0	2	3			0,00%	0,00%
Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii			1		1				100,00%	
Ratownicy medyczni			1		2				50,00%	
Recepcjoniści hotelowi	24	8	3	0	8	3	12,50%	0,00%	37,50%	0,00%
Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani			4	4	6	4			66,67%	100,00%
Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej				0		2				0,00%
Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby			0		1				0,00%	
Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów			0	0	2	2			0,00%	0,00%
Spedytorzy i pokrewni	27	8	2	0	4	4	7,41%	0,00%	50,00%	0,00%
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)			3	1	27	32			11,11%	3,13%
Stolarze meblowi i pokrewni			0		2				0,00%	
Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych			4	0	4	4			100,00%	0,00%
Szwaczki, hafciarki i pokrewni			0		1				0,00%	
Technicy budownictwa	15	14	6	0	13	10	40,00%	0,00%	46,15%	0,00%
Technicy elektronicy i pokrewni			1	0	8	8			12,50%	0,00%
Technicy elektrycy			0	0	3	4			0,00%	0,00%

Technicy farmaceutyczni			0		1				0,00%	
Technicy fizjoterapii i masażyści			0	1	1	2			0,00%	50,00%
Technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni			0		2				0,00%	
Technicy mechanicy	19	9	7	0	17	13	36,84%	0,00%	41,18%	0,00%
Technicy medyczni i dentystyczni			0		1				0,00%	
Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	9	6	1	0	4	4	11,11%	0,00%	25,00%	0,00%
Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani			0	0	1	3			0,00%	0,00%
Technicy rolnictwa i pokrewni	7	0	1	0	2	2	14,29%	0,00%	50,00%	0,00%
Technicy technologii żywności			0	0	2	1			0,00%	0,00%
Technicy weterynarii			2		2				100,00%	
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	43	18	5	0	6	5	11,63%	0,00%	83,33%	0,00%
Tynkarze i pokrewni			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni			0	0	5	4			0,00%	0,00%
Ślusarze i pokrewni			0	0	13	12			0,00%	0,00%
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	11	3	1	0	22	24	9,09%	0,00%	4,55%	0,00%
Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany				1		1				100,00%
Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp			0	0	3	2			0,00%	0,00%

*** Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.**

**** Wg zawodu wyuczonego.**

Załącznik nr 3. *Kwestionariusz ankiety do badana przedsiębiorstw.*

Kwestionariusz do badania przedsiębiorstw w powiecie …

---

w 20 .. roku

Dzień dobry!

[*GDY PUP REALIZUJE BADANIE SAMODZIELNIE*]

Nazywam się ... i jestem pracownikiem Powiatowego Urzędu Pracy w ...

[GDY PUP ZLECA BADANIE FIRMIE ZEWNĘTRZNEJ]

Nazywam się ... i jestem ankieterem ... pracującym na zlecenie Powiatowego Urzędu Pracy w...

Chciał(a)bym rozmawiać z osobą odpowiedzialną/współodpowiedzialną za zatrudnienie w Pan(i) firmie.

PO POŁĄCZENIU SIĘ Z ODPOWIEDNIĄ OSOBĄ:

Prowadzimy obecnie badanie wśród przedsiębiorstw na temat bieżącego poziomu zatrudnienia oraz planowanych zmian w tym zakresie, na potrzeby monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy. Czy chciał(a)by Pan(i) poświęcić ok. 10 minut, by odpowiedzieć na kilka pytań dotyczących bieżącej, jak i przyszłej struktury zatrudnienia w Pana(i) firmie?

Podkreślam, że wszystkie Pana(i) odpowiedzi na pytania naszej ankiety będą włączone jedynie do zbiorczych analiz i pozostaną ściśle anonimowe i poufne.

Z góry serdecznie dziękuję za udzieloną nam pomoc w badaniach.

S1. Czy zechciał(a)by Pan(i) wziąć udział w naszym badaniu?

W PRZYPADKU ODMOWY LUB WAHANIA:

Chciał(a)bym wyraźnie podkreślić, że nasze badanie prowadzimy na potrzeby monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy, w czym bardzo pomocna byłaby krótka rozmowa z Panem(ią).

1. Tak
2. Nie ➔ ZAKOŃCZ WYWIAD

S2. Czy w sprawach dotyczących zatrudnienia w Pan(i) firmie ....

1. Podejmuje Pan(i) ostateczne decyzje
2. Bierze Pan(i) udział w przygotowaniu tych decyzji
3. Nie bierze Pan/Pani udziału w podejmowaniu decyzji dotyczących zatrudnienia ➔ ZAKOŃCZ WYWIAD

S3. Jaka jest Pana(i) funkcja w firmie?

1. Właściciel, współwłaściciel firmy
2. Dyrektor/kierownik działu kadr
3. Inna osoba podejmująca decyzje o zatrudnieniu. Jaka?.....
4. Inna osoba ➔ ZAKOŃCZ WYWIAD
5. Odmowa odpowiedzi ➔ ZAKOŃCZ WYWIAD

Jeśli firma mikro, należy zadać pytanie S4.

S4. Czy Pan(i) zatrudnia lub zamierza zatrudnić pracowników?

1. Tak
2. Nie ➔ ZAKOŃCZ WYWIAD

P1. Czy w ciągu bieżącego roku zatrudnienie w Państwa firmie:	1. zwiększyło się o:	……. osób
	2. nie zmieniło się	
	3. zmniejszyło się o:	……. osób

Jeśli P1=2 przejść do pytania P4.

P2. Czy w ciągu bieżącego roku zatrudnienie w wymienionych grupach zawodów w Państwa firmie:	1. zwiększyło się 2. nie zmieniło się 3. zmniejszyło się 4. nie dotyczy			
0. Siły zbrojne	1	2	3	4
1.Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	1	2	3	4
2. Specjaliści	1	2	3	4
3. Technicy i inny średni personel	1	2	3	4
4. Pracownicy biurowi	1	2	3	4
5. Pracownicy usług i sprzedawcy	1	2	3	4
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1	2	3	4
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1	2	3	4
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	1	2	3	4
9. Pracownicy przy pracach prostych	1	2	3	4

Jeżeli P2=1 dla którejkolwiek grupy zawodów zadać pytanie P3. W pozostałych przypadkach przejść do pytania P4.

	Zawód
P3. W jakim zawodzie Państwa firma zwiększyła zatrudnienie w ciągu bieżącego roku *(proszę podać konkretny zawód – stanowisko pracy)*	1. …… 2. …… 3. …… 4. ……

P4. Czy w ciągu następnego roku zatrudnienie w Państwa firmie:	1. zwiększy się o:	……. osób
	2. nie zmieni się	
	3. zmniejszy się o:	……. osób

Jeśli P4=2 przejść do pytania P7.

P5. Czy w ciągu następnego roku zatrudnienie w wymienionych grupach zawodów w Państwa firmie:	1. zwiększy się 2. nie zmieni się 3. zmniejszy się 4. nie dotyczy			
0. Siły zbrojne	1	2	3	4
1.Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	1	2	3	4
2. Specjaliści	1	2	3	4
3. Technicy i inny średni personel	1	2	3	4
4. Pracownicy biurowi	1	2	3	4
5. Pracownicy usług i sprzedawcy	1	2	3	4
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1	2	3	4
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1	2	3	4
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	1	2	3	4
9. Pracownicy przy pracach prostych	1	2	3	4

Jeżeli P5=1 dla którejkolwiek grupy zawodów zadać pytanie P6. W pozostałych przypadkach przejść do pytania P7.

	Zawód
P6. W jakim zawodzie Państwa firma zwiększy zatrudnienie w ciągu następnego roku *(proszę podać konkretny zawód – stanowisko pracy)*	1. …… 2. …… 3. …… 4. ……

Pytanie P7 i P8 zadać, gdy uzyskano odpowiedź w pytaniu P3 lub P6. W przeciwnym przypadku przejść do pytania P9.

P7. Proszę powiedzieć jak ważne są następujące cechy pracownika, którego Pan zatrudnił lub planuje zatrudnić? *PYTANIE ZADAJEMY DLA KAŻDEGO Z ZAWODÓW WYMIENIONYCH W PYTANIU P3 ORAZ P6*	1. w ogóle nie ważne 2. raczej nie ważne 3. ani ważne, ani nie ważne 4. raczej ważne 5. bardzo ważne

Cechy kandydata	**zawód 1**	**zawód 2**	**zawód 3**	**zawód 4**	**Ogółem (bez względu na zawód)**
1. wyuczony zawód					
2. doświadczenie zawodowe					
3. posiadane umiejętności, w tym:					
3.1. wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków					
3.2. współpraca w zespole					
3.3. komunikacja ustna/ komunikatywność					
3.4. wywieranie wpływu					
3.5. zarządzanie ludźmi/ przywództwo					
3.6. planowanie i organizacja pracy własnej					
3.7. sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna					
3.8. czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim					
3.9. obsługa komputera i wykorzystanie Internetu					
3.10. obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych					
3.11. wykonywanie obliczeń					
3.12. przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność					
3.13. znajomość języków obcych					
4. dodatkowe uprawnienia					

P8. Jak ocenia Pan(i) przygotowanie kandydatów do pracy? *PYTANIE ZADAJEMY DLA KAŻDEGO Z ZAWODÓW WYMIENIONYCH W PYTANIU P3*	1. bardzo dobrze 2. raczej dobrze 3. ani dobrze, ani źle 4. raczej źle 5. bardzo źle *6. (nie czytać) trudno powiedzieć*					
Zawód 1	1	2	3	4	5	6
Zawód 2	1	2	3	4	5	6
Zawód 3	1	2	3	4	5	6
Zawód 4	1	2	3	4	5	6

P9. Czy Państwa firma ma problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników?	1. zdecydowanie tak 2. raczej tak 3. trudno powiedzieć, to zależy 4. raczej nie 5. zdecydowanie nie *6. (nie czytać) nie dotyczy*

Jeżeli P9=1lub P9=2 to pytanie P10. W przeciwnym przypadku przejść do pytania P12.

P10. W jakich zawodach najtrudniej Państwu znaleźć pracownika?	1. …… 2. …… 3. ……

P11. Pracowników z jakimi umiejętnościami najtrudniej znaleźć Państwa firmie? *PYTANIE ZADAJEMY DLA ZAWODÓW WYMIENIONYCH W PYTANIU P10*	1. Tak 2. Nie ***3.*** *(nie czytać) nie dotyczy*											
	Zawód 1			**Zawód 2**			**Zawód 3**			**Ogółem (bez względu na zawód)**		
1. wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków												
2. współpraca w zespole												
3. komunikacja ustna/ komunikatywność												
4. wywieranie wpływu												
5. zarządzanie ludźmi/ przywództwo												
6. planowanie i organizacja pracy własnej												
7. sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna												
8. czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim												
9. obsługa komputera i wykorzystanie Internetu												

10. obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych												
11. wykonywanie obliczeń												
12. przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność												
13. znajomość języków obcych												

P12. W jaki sposób Państwa firma poszukuje nowych pracowników? *PYTANIE WIELOKROTNEGO WYBORU – MOŻNA ZAZNACZYĆ KILKA ODPOWIEDZI*	1. z polecenia znajomych 2. ogłoszenia w Internecie 3. ogłoszenia w prasie 4. ogłoszenia w szkołach 5. ogłoszenia w Powiatowych Urzędach Pracy 6. poprzez targi pracy 7. analiza ofert przychodzących do Firmy, sami się zgłaszają 8. zaangażowana jest specjalna firma rekrutująca 9. ogłoszenie przed zakładem pracy 10. praktykanci, stażyści zostają pracownikami 11. inne …….

Jeżeli P12=5 zadać pytanie P13 i P14. W przeciwnym przypadku przejść do pytania M1

P13. Jaki procent wszystkich ofert pracy przekazywanych jest w Państwa firmie do Powiatowych Urzędów Pracy?	1. 1- 10% 2. 11-25% 3. 26-50% 4. 51-75% 5. 76-100%

P14. W jakich zawodach poszukuje Pan(i) pracowników za pośrednictwem Powiatowych Urzędów Pracy?	1. …… 2. …… 3. …… 4. ……

METRYCZKA

M1. W którym sektorze mieści się główna działalność Pana/Pani firmy? *ZAZNACZAMY TYLKO JEDNĄ ODPOWIEDŹ – GŁÓWNA DZIAŁALNOŚĆ FIRMY*	1. rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (sekcja A) 2. przemysł i budownictwo (sekcje: B, C, D, E, F) 3. handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja (sekcje: G, H, I, J) 4. działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości (sekcje: K, L) 5. pozostałe usługi (sekcje: M, N, O, P, Q, R, S, T, U)

M2. Ile osób zatrudnia przedsiębiorstwo: *WPISAĆ DOKŁADNĄ LICZBĘ OSÓB*	…..……. osób

M3. W jakim przedziale mieści się zatrudnienie w Państwa firmie: *PYTANIE OPCJONALNE, ZADAJEMY GDY RESPONDENT NIE WSKAZAŁ DOKŁADNEJ LICZBY PRACOWNIKÓW*	1. do 9 osób 2. od 10 do 49 osób 3. od 50 do 249 osób 4. powyżej 250 osób

I to już wszystko, dziękuję za rozmowę.